ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

Сэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 218 (1818)
СЕНТЯБРИИН 14
СРЕДА
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

...лхоз бүхэн hү ехээр haaxa аргатай

...республикын колхозууд гү... тушааха, худалдаха түсэ... ...татайгаар дүүргэбэ. Тии... ...онойхидо орходоо 59 мян... ...р ехэ hүн гүрэндэ тушааг... ...убликын колхозуудта ажа... ...лэй арба нэгэн hара соо, ...4 онуудай мүн лэ тэрэ үе ...,45 процент ехэ hүн haaгда... ...юм. Энэ жэлдэ haaмхай ...нhөө hү haaлга 196 кило... ...нэмэбэ.

...даа нэгэдэхеэр, hү haaлгые ...хэ тушаа КПСС-эй ЦК-гэй ...Пленумэй түүхэтэ тогтоол ...эhэн туйлай шухала зорил... ...татайгаар шиидхэхын тү... ...эжэ байhан манай республи... ...хозно таряашадай туйлаhан ...алхам болоно. Хоёрдо... ...спубликын колхозуудай мал... ...улам ехэ ашаг шэмэ абажа ...арга боломжотой байhаниие ...харуулна.

...ндо hү haaxa түсэбөө дүүр... ...-Байгалай болон Баун... ...гууд hайн жэшээ харуулна. ...лэн Баргажанай, Яруу... ...нскын, Түнхэнэй, Хориин, ...льска аймагууд түсэбөө ...дүтэлөө. Эдэ аймагай кол... ...ондо мүн эды хирэдэ бай... ...одоо hү haaлгые хоёр да... ...у ехэ болгонхой.

...йкальска аймагай колхозууд ...аар hайн туйлалтануудтай. ...ахын жэлэй 11 hара соо ...нhөө дунда зэргээр 1273 ...haaгдаа.

...аймагуудай иимэ амжалта ...ушарынь юуб гэхэдэ, тэн... ...тын ажахые эрид ехээр хүг... ...жүүлхэ гэhэн холын хараа... ...бодото дээрэнь бэелүүлхэ ...а лаб этигэжэ, эдэбхи үүс... ...ажаллажа, колхозуудта ...а барагдашагүй ехэ резерв ...түлөө оролдоно.

...скын, Байкало-Кударын ай... ...зэргэлээд адли эрхэ бай... ...аг Прибайкальска аймаг... ...рэйхиhөө ехэ hүн яагаад ...б? Прибайкальска аймагай ...хозууд үнеэдээ сүүдхэ соо ...haaдаг, тугалнуудые эхэ... ...гаажа түлжүүлхэ арга ме... ...р хэрэглэгдэдэг болон... ...үнеэдтээ ногоон тэжээл, ...ат эдюулдэг, малай адуул... ...эмхидхэдэг байха юм.

...республикын бүхы колхозууд ...ые эрид ехээр дээшэлүүлхэ ...гү? Дүүрэн аргатай. Гэбэ... ...хон аймагуудай колхозууд ...ые эрид дээшэлүүлжэ үшөө ... Жэшээнь, Ахын, Мухар..., Закаменай, Ториин болон ...магууд hү haaxa түсэбөө ...7 процент дүүргээд байна. ...амхай үнеэн бүхэнhөө 11 ...миин 159—500 литр hүн ...Тиихэhээ байтагай, Ахын, ...бэрэй, Заиграйн, Кударын, ...Бичурын, Ториин аймагуу... ...озууд июль hара соо август ...а орходоо hү haaлгаяа доо... ...н байна.

...эдын ушар шалтагааниинь ...дэ, дурсагдаhан аймагуудта ...ые дээшэлүүлхын түлөө тэм... ...хүрэтэр hайнаар эмхидхэг... ...haaр. Олохон фермэнүүд ...лишадай арга дүршэл болон зоотехническэ наукын заабаринуудые үйлэдбэридөө нэбтэрүүлнэгүй шахуу.

Нютагуудтахи зарим партийна болон советскэ органууд малажалые халирхайгаар хүтэлбэрилнэ, колхоз бүхэнэй арга боломжые хараадаа абанагүй. Закаменай аймагай зарим хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд нютагай үүлтэрэй үнеэд hү ехээр үгэжэ шадахагүй юм гэhэн буруу hанал бодол hүүлэй үе болотор баримталжа байгаа hэн.

Малажалые хүгжөөлгэдэ МТС-үүд сэхэ хабаадаха уялгатай. Гэбэшье, Закаменай, Погранична, Суулгын, Гашейн ба бусад машинно-тракторна станцинуудай хүтэлбэрилэгшэд колхозно малшадта туhалнагүй, hү haaлгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ өөhэдынгөө эмхидхэхы үүргые дүүргэнэгүй.

Малажалые хүтэлбэрилгэдэ бии байhан эдэ бүхы дутагдалнуудые дары усадхаха саг тулаа. Колхозно бүхы фермэнүүд дээрэ үнеэдые hайса эдеэлүүлжэ, зүбөөр haaлга эмхидхэхэ шухала. Тиихын тулада haaмхай үнеэдые харууhалга болон тэдэнэй байра байдалые эрид hайжаруулха, түрүү арга дүршэлые зоримгойгоор нэбтэрүүлхэ хэрэгтэй.

Тиихын хажуугаар колхозно болон совхозно фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд малажалые хүгжөөхэ тушаа холын хараата асуудалнуудые мартаха ёhогүй. Малай үбэлжэлгын эхилхэ саг дүтэлжэ байна. Үни удаан саг соо хүйтэн үбэл болодог манай эндэхи эрхэ байдалда малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ асуудал тон шухала удхашанартай. Тиимэhээ малай байра байдалые эртээнhээ бэлэдхэхэ тухай анхаралаа табиха шухала.

Колхозуудай правленинүүд болон парторганизацинууд, МТС-эй дирекцинүүд, аймагуудай партийна болон советскэ органууд малай байрануудай барилгые дүүргэхэ тушаа тодорхой хэмжээ абаха, хуушан байрануудаа hэльбэн заhaxa хүдэлмэриие хаhа саг соонь дүүргэхэ ябадал хангаха уялгатай.

Ниитынгээ адуу малда дутамаггүй хүрэхэ үбhэ тэжээл бэлдэхэ тухай гол анхаралаа хандуулха шухала. Таряа хуряалгые шамдуулхын хажуугаар тэжээл бэлэдхэлгэ болон силос даралгые үргэлжэлүүлхэ хэрэгтэй. Тиихэдээ хээрын ногоо болон кукуруза суглуулжа, силос дараhaa гадна, тэрэшэлэн хартаабхын эшэ, капустын набшаhа гэхэ мэтые силослэхэ шухала. Мүн солоомо мэхиинные гэлтэгүйгөөр суглуулжа абаха хэрэгтэй.

Мүнөө hү haaлгые саг үргэлжэ дээшэлүүлхын тулада бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэхэ ёhотойбди. Үбэлэй сагта hү haaлгые доошолуулжа ябашье болохогүй.

Республика доторнай партиин XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Партийна организацинуудай дайшалхы зорилгонь юуб гэхэдэ, олон түмэн колхознигуудай политическэ болон ажалай дэбжэлтые толгойлжо, үнеэдhээ hү haaлгые дээшэлүүлхын түлөө haaлишадай, мал адуулагшадай, механизаторнуудай дунда социалистическэ мүрысөө хүтэлбэрилхэ ябадал болоно.

...тскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай ба Германска Федеральна Республикын ...льственна делегацинуудай хоорондохи хэлсээн

...тскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай ба Германска ...на Республикын Правительственна делегацинуудай хоорондохи ...седани сентябриин 12-то московско сагаар 16 часта болобо.

...тельственна делегацинуудай хоёрдохи заседани дээрэ абтаhан ...риин ёhoop Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй уулзалгын ...тухай СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр В. М. Молотовой, ...Гадаадын хэрэгүүдэй министр Г. фон Брентаныгн мэдээсэлнүүд ...дээрэ шагнагдаа.

...адын хэрэгүүдэй министрнүүдэй мэдээсэлнүүдтэй дашарамдуу... ...жануудаа андалдалгын хөөрэлдөөн боложо, тэрээндэ СССР-эй ...ственна делегацине Толгойлогшо СССР-эй Министрнүүдэй ...Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, ГФР-эй Правительственна делега... ...ойлогшо Федеральна Канцлер К. Аденауэр, Бундестагай гадаа... ...гүүдэй талаар комиссиин түрүүлэгшын орлогшо К. Шмид, ...Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущев хабаа...

...ябриин 13-да үглөөнэй 10 часта болохо удаадахи заседани дээрэ ...гудаа андалдалгын хөөрэлдөөн үргэлжэлхэ гэжэ шиидэгдэбэ.

...хэд Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев ...ериканска бүлэг сенаторнуудые хүлеэн уулзаба

...бриин 12. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр ...ганин, КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущев ...ска сенаторнууд Г. Дворжак, И. Кефовер, hамгатаяа ерэhэн ...н, Дж. Фрира, М. Янга гэгшэдые хүлеэн уулзажа, тэдэнэртэй ...элдэбэ.

(ТАСС).

Кукурузын үндэр ургаса

Зэдын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо энэ жэл кукурузын баян ургаса ургаа. Колхозой гэшүүн 65 наhатай үбгэжөөл Тихон Степанович Вершинин кукуруза ургуулха звеное хүтэлбэрилдэг юм.

Нүхэр Вершининэй звено 112 гектарта кукурузын үндэр ургаса ургуулаад, тэрэнэй гектар бүриhөө 300 центнерhээ доошо бэшэ ногоон эшэ намаануудые хуряажа байна. Мүн участок дээрэнь буурсагууд ургаа. Зарим эшэнүүдтэнь 4—5 эдеэшэнтэhэн буурсатууд ургаа, нэгэнэйнь шэгнүүр 600 грамм болоно. Энэ участок дээрэ ургаhан баян ургасаар мүнөө силос даратдажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Вершинин өөрынгөө участок дээрэ кукурузын буурсагуудые бариад байна.

И. Яхногой фото.

Гүрэндэ-таряа

Байкало-Кударын, Түнхэнэй аймагууд гүрэндэ уялгата ёhoop таряа тушааха түсэбөө дүүргэбэ

Байкало-Кударын аймагай колхозууд байгша оной сентябриин 10-да гүрэндэ уялгата ёhoop таряа тушааха түсэбөө нёдоидонойхиhoo 12 хоногоор урид 100,7 процент дүүргэбэ. Тэрэ тоодо шэниисэ тушааха түсэб 178 процент дүүргэгдээ.

Мүнөө аймагай колхозууд таряа гүрэндөө түсэбhөө гадуур тушаажа захалаа.

* * *

Түнхэнэй аймагай колхозууд энэ оной сентябриин 12-то уялгата ёhoop таряа тушааха түсэбөө 101,6 процент дүүргэбэ. Тэрэ тоодо шэниисэ тушааха түсэб 124,9 процент дүүргэгдээ.

Мүнөө аймагай колхозууд МТС-эй хүдэлмэриин түлөө таряа тушаажа, мүн гүрэндэ таряа худалдажа захалаа.

Республикын аймагуудта ургаса хуряалгын ба намарай таряа тарилгын ябаса тухай 1955 оной сентябриин 10-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Ороohото культуранууудые хуряалга	Намарай таряа тарилга	Кукуруза хуряалга
Заиграйн	57,8	12,5	98,9
Иволгын	57,8	—	90,6
Прибайкальска	56,0	77,8	100,0
Кударын	55,5	20,8	83,3
Тарбагатайн	54,5	—	98,0
Бичурын	50,9	—	98,6
Сэлэнгын	49,3	58,0	89,8
Баргажанай	46,1	75,0	94,8
Курумканай	45,7	—	98,8
Кабанскын	44,8	76,8	85,9
Мухаршэбэрэй	43,5	36,8	99,2
Б.-Кударын	40,7	—	100,0
Кяхтын	39,8	—	61,5
Закаменай	33,9	66,8	51,4
Түнхэнэй	31,5	34,6	98,3
Зэдын	23,8	5,5	92,9
Яруунын	22,1	80,4	32,3
Ториин	20,1	9,4	99,9
Баунтын	13,6	67,0	—
Хориин	13,4	—	100,0
Хэжэнгын	9,2	34,5	100,0

ЭРИД ХУБИЛАЛТА ХЭХЭ

Курбын МТС-эй харьяата колхозууд таряа хуряалгада августын хори гаранаар шиидэжэ ороhон байна. Гэбэшье, сабшаха таряанайнгаа орой хахадые хуряагаад байна. Орджоникидзын, Димитровэй нэрэмжэтэ, «XVIII партсъезд» колхозуудта таряа хуряалга бүришье хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй.

Һүүлшын 10 хоног соо таряа хуряалгын ябаса ехээр аалидашоо. Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ дунда зэргын таряа ургуулаа. Зарим участогуудhаа 8 центнерhээ дээшэ шэниисэ хуряагдана. Зүгөөр таряа хуряалгын хүдэлмэри эндэ ехээр унжагайруулагдана. 1500 гектар таряанhаа сентябриин 10-да ороймдоо 700 гектарынь хадагдаад байгаа. Эгээл hайн ургасатай участогуудынь хуряагдаадүй байhаар.

Энэ колхозой поли дээрэ 4 комбайн хүдэлнэ. Түрүүшын арбан хоног соо комбайнууд бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлhэн аад, hүүлэй арбан хонот соо өөдтэй юумэ хээгүй. Энэнь гансал бороо хурын ороhонhoo болоно бэшэ. Мүн комбайнернуудай хүдэлхэдэ таатай зохид услови колхозой правлени, МТС-эй дирекци байгуулнагүй. «Үдэр соо 25 гектарhaa бага бэшые хадаха аргатайб. Зүгөөр комбайнhaaм ороohо саг соонь зөөнэгүй, сохиhон ороohыем шэгнэнгүй хэды үдэрөөр хээрэ хэбтүүлнэ» гэжэ «Сталинец-6» комбайнай комбайнер И. Рязанов хөөрэнэ. Гансашье Рязанов бэшэ, энэ колхоздо хүдэлдэг бүхы комбайнернууд таряа богони болзор соо хуряахын тулада үдэр hүнигүй хүдэлмэрилхөөр шиидэнхэй. Теэд, ниитын эдеэ хоолоор саг соогоо тэдэнэр хангагданагүй. Комбайнова агрегадуудта хамhабариин хүдэлмэришэд дутуу. Хатанхай, hарьяжа байhан таряагаа үдэр hүнигүй комбайнаар түргэн хуряалгахын орондо, тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Садовский үрэhэнэй участогые hүниин сагта хуряалгахагүй гэhэн өөрынгөө гээтдэнги hаналые зүбтүүлхын тулада МТС-эй главна агроном Ярославскийтай ороло тухай арсалдаба. Түрүүшын саhанай ороод хадын оройгоор сайбайжа хэбтэхэдэ, зарим таряанайнгаа саhанда дайрагдаад байхадань, таряа хуряаха тушаа иимэ нобшо hанал баримталдаг түрүүлэгшые буруушаангүй байха аргагүй бшуу.

Мүн энэ колхозой правлени гүрэндэ таряа тушаалгые ехээр унжагайруулна. Тиигэжэ гүрэндэ миин 400 шахуу центнер ороohо тушаагаа. Тиихэдэ hүүлэй 4—5 үдэр соо миин 121 центнер ороohо тушааба. Колхозой центральна ток дээрэ ехэ ороohон суглараад сэбэрлэгдэнгүй, заримаиинь гутажа, бурьтажа хэбтэнэ. Ток дээрэ моторнуудшье, ороohо сэбэрлэхэ зүhэн бүриин машинануудшье, мүн хүдэлхэ хүнүүдшье олон. Теэд тэдэнэй хүдэлмэри hайнаар эмхидхэгдэжэ, гүрэндэ ороohо тушаалга шамдуулагданагүй. Тэндэ ороohо хатаадаг механизированнэ сушилка бүтээсэ багатайгар хүдэлмэрилнэ. Юундэ тэрэнэй муугаар хүдэлhыень колхозой хүтэлбэрилэгшэд мэдэнэгүй. МТС-эй механигууд тэрэниием элирүүлжэ усадханагүй. Мүн тэндэ ороohо сэбэрлэдэг «ОСТ-30» машина, «ЖЭС-9» типэй электростанци, хоёр электромотор, зернопульт бии. Тэдээн соohoo ганса моторын зернопультээ хүдэлгэнэ. Бэшэниинь миин байна. Курбын МТС-эй механик нүхэр Сальников эдэ механизмуудые хүдэлгэхэ гэжэ ерэhэн аад, 4 үдэр соо юушье бүтээнгүй, тэрэ зандань орхёод, хүршэ колхоздонь ябашоо. Энэ хүсэ ехэтэ механизмуудые бултыень хэрэглэжэ, түхэреэн сүүдхэ соо ашаглабал ороohоншье гутахагүй, гүрэндэшье таряан нилээд ехээр тушаагдаад байха hэн. Ток дээрэнь имагтал городhoo ерэhэн хүнүүд, мүн Үнэгэтэйн дунда hургуулиин hурагшад хүдэлмэрилнэ. Тэрэ мүртөө үдэшын 7 сагhaa хойшо ток дээрэнь нэгэшье хүн харагдахаа болишоно. Тиихэдэ колхознигуудай бууса шадарай огород бүхэндэ эдэ үдэрнүүдтэ 2—3 хүн, хартаабха зөөhэн хэдэн олон морин тэргэ харагдана.

Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхоз 8 гектарта хартаабха тариhан аад, тэрэнэйнгээ хуряалга эхилээдүй. Хартаабха хадагалха хранилищаяа заhаадүй. Хранилищын үhээ, пеэшэнгүүд, сүсээгүүд заhагдаа, сагаадагдаадүй байhаар. Колхоздо ажалладаг агроном В. П. Котлеровскаягай хартаабхынгаа хранилищые заhабарилжа эхилээл, хартаабхаа хэхэ газаргүйлди гэжэ колхозой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Мурзинда hануулхадань: «Хүндэлэндэ хүлөө бү хабшуула. Шиниин хэрэг юун байгааб?» гэжэ hэнгэргүйгөөр тэрэ харюусана. Курбын МТС-эй харьяата «18 партсъезд», «1 Мая» болон бусадшье колхозуудта хартаабхын хранилищанууд заhабарилагдаадүй байhаар.

Курбын МТС-эй харьяата колхозууд 168 га хартаабха, 188 га овоощ хуряажа абаха байhан аад, сентябриин 10 хүрэтэр энэ хүдэлмэрсэ эхилээдүй.

Саг орой болоо. Нэгэншье гектар таряан, нэгэншье соото хартаабха саhан доро орожо, колхозой амбаарта оронгүй үлэхэ ёhогүй. Тэндэхи колхозуудай правленинүүд, Курбын МТС-эй дирекци ажалай бүхы резервые таряа, хартаабха хуряалгада элсүүлжэ, машина болон механизмуудые үндэр бүтээсэтэйгээр, түхэреэн сүүдхэ соо хүдэлгэжэ, гүрэн түрын удхашанартай энэ кампани түргэн дүүргэхэ зэргэтэй.

С. Бадмаев,
манай тусхай корр.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Эдэбхитэй агитатор

— Үглөөдэрэй номер хэн бэлдэнэб, хэр һайн номер болохонь бэ?—гээд цехын парторганизациин секретарь Александр Абрамович Ицкович улаан булан соо орожо ерэмсээрээ асууба.

Саарһа, сабуу, элдэб үнгын шэрэ карандаш дэлгээтэй, улаан бүдөөр нэмэрэгдэһэн столой саана һуугшадай дундаһаа залуу хүбүүн бодоод «үглөөдэрэй номер би бэлдэнэб» гэбэ.

— А-а, Оширов гү, тиигэбэл һанаа зоболтогүй... Зай, хэр олон бэшэг орооб?—гээд нүхэр Ицкович столдо һуужа, үдэр бүри гарадаг ханын газетын ээлжээтэ номер харасагаана.

— Мүнөөдэр яһала олон бэшэг ороо,—гээд тус газетын ээлжээтэ номер гаргалгаар харюусалгата нюур, редколлегиин гэшүүн Анисим Николаевич Оширов карандашаар бэшэгдэһэн багахан саарһа секретарьта һарбайна.—Энэ бэшэг толилхо гүбди, али үгы гү, хаража үзыт.

—Юун тухай бэшэнэб?

— Хүдэлмэришэд коллективээрээ хартаабха худалдажа абаха, бэлэдхэхэ тухай бэшэнэ.

— Энэ асуудалые профсоюзай цеховой комитет хаража үзөө. Хэндэ хэды шэнээн хартаабха хэрэгтэйб, мүнгэеэ үгэжэ захина бэзэ. Зүгөөр энээн тухай хэдэн үгөөр газетэдээ бэшэхэдэшье болохо... Ондоо ямар материал бииб?

— Иимэ карикатура гаргахамнай,—гээд редколлегиин гэшүүн Галина Савельева нэгэ зураг харуулна.

—Энэ хэн бэ? Неупокоев гү? А-а, ехэл зүб юумэ хэбэт, бишье тэрээн тухай танда хэлэхэ гэжэ һанаһан байгааб,—гээд секретарь тэрэ карикатурыень хаража ехэтэ зүбшөөбэ.

— Би хэды дахин тэрээнтэй хөөрэлдөөб, теэд хубилнагүй, ажалһаа хожомдоһоор зандаа. Һаяхан «яахадаа хожомдонош?» гэжэ асуухадам — «үбшэлөөб» гээ. «Ямар үбшөөр үбдөө юумэ ааб?» гээд ажаглахадам архидаһан байгаа. Тиихэдэнь «шамайе ханын газетэдэ бэшэхэб гэхэдэм» болиниш, яанаш, бү бэшыш, эшхэбтэр, саашадаа хэзээшье уухагүйб, хожомдохошье гүйб» гэжэ байжа тангаригаа үгөө юм. Теэд мүнөөдэр баһал ажалдаа хожомдожо гараа. Карикатурыень һайнаар зураад, гаргажархибал нүхэдһөөнь эшэжэ, хожомдохо барихаяа, ажалай журам эбдэхээ болихол, байха,—гээд агитатор Оширов энеэбхилнэ.

— Зүб хэлэнэш нүхэр Оширов. Манай газетэ гансал үйлэдбэриин асуудалнуудта анхаралаа хандуулха бэшэ, харин хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлхэ, капитализмын элдэб муухай үлэгдэлнүүдые хурсаар шүүмжэлхэ ёһотой. Газетэ хадаа манай партиин эгээн хурса, эгээн хүсэтэ зэбсэг мүн гэһэн партиин заабариие бидэнэр мартаха ёһогүйбди,—гээд Александр Абрамович агитатор Ошировта хандана. Тиигээд тэдэнэр цехын коллективэй дунда ябуулагдажа байһан нииитэ-политическэ хүдэлмэри тухай хөөрэлдэбэд.

— Ши энэ недели соо хэды дахин хөөрэлдөө үнгэргэбэш?—гэжэ нүхэр Ицковичын асуухада:—«5—10 минутын хөөрэлдөөнүүдые оло дахин үнгэргөөб. Энэшни энэл юм аабза, харин хэһэн хөөрэлдөөнүүдни ямар нүлөөтэй, ямар туһатай байба—энэнь манай хүдэлмэридэ эгээн шухала бшуу»,—гэжэ агитатор Оширов харюусаба.

—Зүб даа, зүб хэлэнэш, — гэжэ секретарь зүбшөөгөөд, эндэ байһан редколлегиин бусад гэшүүдтэ хандажа «таанар агитационно хүдэлмэри хайшан гэжэ ябуулхаяа Ошировһаа жэшээ абаха ёһотой. Оширов нормоёо таанарһаа холо үлүүгээр дүүргэнэ, тиихэ зуураа газетэ уншаад, тэрээн тухайгаа хүдэлмэришэдтэ хөөрэжэ үгэхэ сүлөө олоно, үшөө тиигээд политехническэ институтда заочноор һуралсажа байна. 3—4 жэлэй үнгэрөөд байхада слесарь Ошировнай инженер болохонь лабтай» гэбэ.

Үнэхөөрөөшье Анисим Николаевич Оширов ПВЗ-гэй вагон-хабсаралгын цехын эрхим слесарь юм. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг электро-слесарьнүүдэй бригада Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын хүндэлэлдэ үргэнөөр дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, үдэр бүриингөө нормые үлүүлэн дүүргэнэ. Тус бригадын хэһэн хүдэлмэри хододоо эрхим шанартай байдаг.

Мүнөө цехын коллектив вагонуудые шадаал һаа түргэнөөр бүтээхэ, продукциин үнэ сэнгые химдаруулха талаар арга боломжонуудаа элирүүлнэ. Тэдэнэр энэ жэлдэ бүхы предприятинуудай коллективүүдтэл адли табанжэлэйнгээ түсэб зохёоходоо өөһэдынгөө цехын арга боломжонуудые хараадаа абалсан табиба. Энэ түсэб табилгада жиирэй хүдэлмэришэд-слесарьнүүд, мастернууд, технигүүд, инженернүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Цехынгээ арга боломжонуудые элирүүлхэ талаар хэмжээ-ябуулганануудые зохёохо үедэ агитатор Оширов ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулжа, ехэхэн оролдосотойгоор ажаллаа.

Цехынгээ арга боломжонуудые элирүүлхэ гээшэ манай хойшолуулагдашагүй зорилго болоод байна. Манай цехтэ хэдэн арбаад ондоо маркын вагонууд заһабарилагдадаг тула бүхы хүдэлмэриие механизацилха ба автоматизацилхада тон бэрхэтэй юм. Тиимэһээ бидэнэр, хүдэлмэришэд хаана, ямар юумэ хэбэл, ямар арга хэрэглэбэл ажалай бүтээсын дээшэлхэ байһаниие элирүүлхэ зэргэтэйбди, гэжэ хүдэлмэришэдые агитатор Оширов урялдаг.

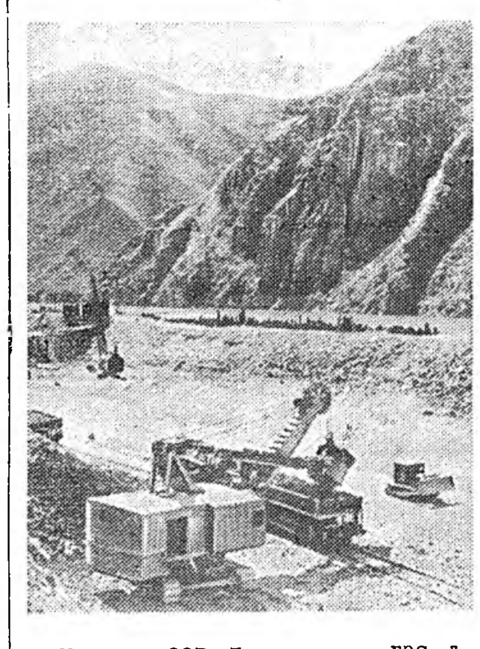
Агитаторай хэлэһэн үгэнүүд хүдэлмэришэдэй урма сэдьхэлые хүдэлгэжэ, ажал хүдэлмэридөө шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлахаар зоригжуулна. Цехын коллектив үнгэрһэн һарынгаа түсэбые баһа үлүүлэн дүүргэжэ, вагонно комбинат соогоо түрүүлһэн зандаа. Мүнөө цехын хүдэлмэришэд вагонуудые хабсаргаха графигаа холо уридшалжа ябана.

...Үдэрэй халаан дүүрэжэ, цех соо шэмээгүй болошобо. Гансал нүгөөдэ цех сооһоо токарна станогой таршаганаха абяан дуулдана. Энэ үедэ үдэрэй халаанайхид хүдэлмэрээ дүүргэжэ, үдэшын халаанайхид ажалдаа орохоёо байба. Вагон-хабсаралгын цехын электроучастогта хүнүүд олон сугларанхай. Эндэ агитатор Оширов «Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө бүгэдэарадай тэмсэл» гэһэн темээр ээлжээтэ хөөрэлдөөгөө үнгэргэжэ байба.

— Энэ жэл манай ороной ажалшад Коммунистическэ парти ба Советскэ гүрэниие байгуулагша Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойе тэмдэглээ,—гэжэ агитатор хөөрэнэ. Коммунистическэ общество байгуулгын шиидхэхы условиин хадаа ажалай бүтээсые саашадань ехээр дээшэлүүлгэ мүн гэжэ агууехэ Ленин бидэнэрые һургана.

Агитаторай хэлэһэн үгэнүүдые хүдэлмэришэд анхаралтайгаар шагнажа, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхээр зоригжоно.

Ш. Борисов.

Казахска ССР. Бухтарминска ГЭС-эй барилга.

ТАСС-эй фотохронико.

„Коммунизм колхоздо

КУКУРУЗААР СИЛОС ДАРАНА

2-дохи һүнэй-товарна фермын һаалишад малдаа хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэтээ хамта, кукурузаар силос дарана.

Фермын һаалишад һүүлэй үдэрнүүдтэ 50 тонно силос һайн шанартайгаар дараа.

МЕХАНИЗИРОВАННЭ ТОК ДЭЭРЭ

Тарянажалай 2-дохи бригадын ток жэлһээ жэлдэ механизацилагдана. Һаяхан 20 мориной хүсэтэй электродвигатель эндэ тодхогдоһон байна. Энэ двигателэй хүсөөр таряа хатааха машинанууд, 3 веялкэ хүдэлгэгдэнэ. Хамтын байра, столово электрын гэрэлтэй болоо.

ЭРХИМ КОМБАЙНЕРНУУД

Бага-Куналейн МТС-эй комбайнернууд колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Комбайнер Митып Шоймполовой комбайнова агрегат үдэр бүри 8 гектар таряа хадаха уялгатай аад, 9—11 гектар хуряана.

Мүн комбайнернууд Аюров, Валеев гэгшэд үдэрэйнгөө нормые 110 процент дүүргэнэ.

АВТОМАШИНАНУУДЫЕ АБАБА

Колхоз ажахыһаа олзо доход ехээр оруулдаг болоһоной ашаар энэ жэлдэ «ЗИС-5» маркын ашаанай — 2, «ГАЗ-69» маркын нэгэ автомашина абаба.

Мүнөө колхоз ашаанай 5, хүнгэн 1 автомашинатай болонхой.

Ц. Д. Шагжиев.

Бичура.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэ түрүүшымнай амжалта

КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн орон доторнай шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэрбэ. Манай леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд энэ мүрысөөндэ хабаадалсаха зуураа, үйлэдбэриингөө зүблөөн дээрэ шэнэ уялга баталан абаа һэн. Тэрэ уялга соомнай иигэжэ хэлэгдэнэ: модо бэлэдхэхэ ба шэрэхэ жэлэйнгээ даалгабариие декабриин 20 болотор дүүргээд, жэлэй эсэс болотор 10 мянган кубометр модо Эхэ оронойнгоо барилгануудта түсэбһөө гадуур үгэхэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ леспромхозоймнай модошод абаһан энэ уялгануудаа заатагүй дүүргэхэ гэһэн зорилготойгоор хүдэлмэрилжэ байна. Тиихэдэ хүдэлмэришэн бүхэн табадахи табанжэлэй һүүлшын жэлэй дүүрээд, удаадахи шэнэ табанжэлэй гарахаяа байһаниие һайса мэдэрнэ. Тиимэһээ үйлэдбэриингөө доторой резервнүүдые дүүрэнээр ашаглахын түлөө тэмсэжэ, байгша оной июлиин 30-да табанжэлэйнгээ даалгабарита түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн байнабди.

Мүнөө КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэриие бэелүүлхын түлөө, пэн түрүүпдэ модошодой дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулагдана, бии байһан арга боломжонуудые хэрэглэхын түлөө оролдолго гаргагдажа байна. Леспромхозой партийна организациин, дирекциин зүгһөө иимэнүүд хэмжээнүүдэй абтаһанай ашаар август һарымнай түсэб болзорһоо 5 хоногоор урид дүүргэгдэжэ, сентябриин 1 болотор 3 мянган кубометр модон даалгабариһаа гадуур шэрэгдэһэн ба мүн сентябриин түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байна. Гаражые даагша, коммунист нүхэр Алдошин шофёрнуудай дунда ажалай эмхидхэл һайжаруулхын зорилгоор бага бэшэ хүдэлмэри хээ. Заһабарилгын хүдэлмэриие һайжаруулһан дээрэһээ модо шэрэлгэ дээрэ автомашинануудые дүүрэн хүсөөрнь ашаглаха асуудал амжалтатайгаар шиидхэгдэжэ байна. Шофёрнуудай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээ. Шофёр бүхэнэй нормоёо хэды шэнээн дүүргэһэниие показателиин доска дээрэ хаража болохо. Эндэ али нэгэн механизаторай нормоёо дүүргэжэ шадаагүй һаа, тэрэнэй шалтагааниинь дары элирүүлэгдэжэ, хэрэгтэй һаань, туһаламжа үзүүлэгдэдэг ба бусад хэмжээнүүд абтадаг болонхой.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын зорилгоор леспромхозойнгоо автомобильна парк дээрэ энэ зэргын хэмжээ-ябуулганануудые үнгэргөөд байхадамнай түрүүшын зарим тэды амжалтануудай эхи заха харагдаба. Шофёрнууд, механизаторнууд өөһэдынгөө оролдолго, эрмэлзэлгын ашые бодото дээрэнь харахадаа урмашана, эдэбхи оролдолгоёо улам шангадхана. Жэшээнь рэгшэ август һара соо нормоё гээгүй пэгэшье шофёр ба «МАЗ—200» маркын автом нуудай шофёрнууд Павел Н Николай Карбаинов, Алекса рюков болон бусад модо үдэр бүриингөө нормые 200 пр хүрэтэр дүүргэдэг болонхой.

Леспромхозой ажахые бү үргэхын тулада модо бэлэ пунктнуудай хүдэлмэриие эр жаруулха хэрэгтэй. Модо бэ гэ, таллуулга дээрэ механ мүн лэ дүүрэнээр, бүтээсэ е гээр ашаглагдаха ёһотой. Энэ гоор зарим тэды хүдэлмэри байна. Модо бэлэдхэлгын гэжэ пунктын хүдэлмэриие үзэхэдэ, урдынхидаа орходоо хубилалта хэгдээ гээшэ. П начальник, коммунист нүхэр ажалай эмхидхэлые һайжар талаар түрүүшын амжалта т эхилбэ. Модо таллуулга дээр торнуудые ашаглалга эрид һа жа, модо бэлэдхэлгэ таллуул рой хоорондо таһалдал г болёо. Мастерска участог хүдэлмэри цикличностиин гаар ябуулагдана, унагааһан гэшүүһэнһээнь сэбэрлээд, ута дань шэрэхэ шэнэ арга амж тайгаар хэрэглэгдэнэ.

Пунктын дээдэ склад дээр машинануудта модо ашаалха мэриин һайнаар табигдаһан һээ машинануудай мнин бай дал үсөөрбэ. Нүхэр Сут хүтэлбэрилдэг модо ашаала бригада үндэр бүтээсэтэ ажа социалистическэ мүрысөөнэй зэргэдэ ябалсана.

КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ П мэй шиидхэбэринүүдые бодо рэнь бэелүүлхэ талаар ин зарим тэды амжалтанууд туй жа байбашье, хүдэлмэридэмн ры усадхагдаха ёһотой дут нууд үшөөл олон. Модо ш дээрэ автомашинануудые һай гы замаар хангаха гээшэ эгээл шухала асуудалнуудай ха юм. Гэбэшье, энэ хэрэг м үшөөл хангалтагүйгөөр шийд жэ байна. Леспромхозой тра тын начальник нүхэр Заварух до шэрэдэг машинануудые харгыгаар хангажа, тэдэнэй бүтээсые бүри ехээр дээшэлү оролдоногүй. Мүнөө бороогой ороходо олон машинанууд ш һуужа, үнэтэ сагаа дэмы гэ рэшэлэн түрүүшүүлэй хүдэл дүй дуршэлые бүгэдын ша болгохо, үбэлдэ бэлэдхэлые т дүүргэхэ талаар мүртэй юум дэнэгүй.

Леспромхозоймнай дирекц тийна, профсоюзна ба комс ско организацинууд хүдэлм байһан бүхы дутагдалнуудые сагта усадхажа, ажалай бү саашадань дээшэлүүлхэ талаа ти, правительствынгаа эр дүүргэхын түлөө үшөө ш тэмсэхэ байна.

П. Рябов, Баруун-Тарба леспромхозой парторгани секр

Һуралсалай жэлэй урда тээ

Һаяхан КПСС-эй Железнодорожно райкомой ээлжээтэ пленум болобо. Пленум дээрэ «Районой партийна организацинуудта коммунистнуудай идейно-политическэ хүмүүжүүлгэ эмхидхэхэ тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Тус асуудалаар партиин райкомой секретарь нүхэр **А. Н. Курдюков** элидхэл хэхэ зуураа, үнгэрһэн жэлдэ районой партийна организацинуудта һуралсалай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин хэмжээнэй нилээд дээшэлһэн тухай тэмдэглэбэ. Зарим партийна организацинуудай коммунистнууд теоретическэ мэдэрэлээ дээшэлүүлгэдэ оролдосотойгоор хандажа, нёдондо жэлэй һуралсалай программые амжалтатайгаар дүүргэһэн байна. Гэхэ зуура, районой олоңхон партийна организацинуудта коммунистнуудай идейно-теоретическэ мэдэрэлые дээшэлүүлгэдэ зохихо анхарал хандуулагданагүй гэжэ элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд шүүмжэлбэ.

Пленум дээрэ хамта арбаад хүн үгэ хэлэжэ, партийна һуралсалда бии байһан олон дутагдалнуудые элирүүлбэ.

Пленум зүбшэн хэлсэһэн асуудалаар тогтоол баталан абаба.

Түрүү зэргэеэ алдахагүйбди

(Хориин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой малшад „Малшадай үдэртэ“ баталан абаһан хэмжээ-ябуулганануудайнгаа бэелүүлгые зүбшэн хэлсэнэ)

Үдэ голой урда бэедэ урдуураа набтаршаг хадаар хүреэлэгдэһэн Булам гэжэ нютагта бэе бэедэнь зэргэлүүлэн няагаад барижархиһан зуһаланай хэдэн гэрнүүд тээшэ мори тэрэгэтэйшье, мотоциклтайшье, автомашинатайшье хүнүүд бага үдэ боложо байха үедэ субажа эхилнэ. Уданшьегүй һүнэй-товарна фермын гүүртэдэ һаалишад хонишод, гахайшад, тахяашад сугларна. «Малшадай үдэрэй» болохоёо байгаа энэ гүүртэдэ хүрөөдүй үшөө холохон ябахада гүүртэ тээһээ ажалай дуунай огсом аялга намарай сэлдеэн агаарта сууряатан дуулдана.

«Колхозник» гэжэ һаяхан гаргагдаһан ханын газетые сугларагшад ехэ һонирхон уншана. Ажалдаа халирхай аад, архида абьяастай зарим нэгые шоглон зураһан зурагуудые хаража, тэдэнэр эльгэ хатан энеэлдэнэ. Мүн тэрээнтэй зэргэлүүлэн хадаһан һаалишадай, хонишодой мүрысөөнэй дүн харуулһан доскагай хажууда хүн олоороо сугларна. Һү һаалгаар хэнэй түрүүлжэ, хэнэй гээгдэжэ ябаһые эгээн урид харахатаяа хамта һаалишад өөһэд өөһэдынгөө нэрые хаража, хүдөө ажахын жэлэй дүүрэтэр үшөө хэды литр һаахаар байһан тухайгаа өөһэд хоорондоо хөөрэлдэнэ. Улаан бүдөөр бүрхөөгдэһэн ута стол дээрэ олон журналнууд, газетэнүүд табяатай. Советскэ Союз дотор атомна хүсые амгалан ажахыда хайшан гэжэ хэрэглэжэ байһан тухайнь ехэ һонирхон «Техника молодежи» гэжэ журнал уншанад.

МТФ-е даагша нүхэр Цыбенов колхозой түрүүлэгшэ Абармид Бадмаевич Баяновта хандажа:

—Зомнайшье ерэнгүй, эхилхээр лэ болоол ха,—гэнэ.

Нүүдэл наймаа, ханын һонин, показателиин доска тойрон байһан хүнүүд зэргэлүүлжэ табяатай һандали, стул дээгүүр һуунад.

Колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Радна Сухадаев малшадта хандажа:

—Зай, нүхэд, мүнөөдэр зарлагдаһан «Малшадай үдэртэ» хоёр асуудал табигдана: нэгэдэхинь, «Малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар табанжэлэй хэмжээ-ябуулганануудай хэрээр бэелүүлэгдэжэ байһан тухай» колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Баяновай элидхэл; хоёрдохинь—«Уласхоорондын байдал тухай» лекци.

Хэлсэгдэхэ асуудал нэмээлтэ хөороолтогүйгөөр баталан абтажа, колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр А. Б. Баяновта үгэ үгтэнэ.

—Түсэблэлгын шэнэ гуримай ёһоор колхозойнгоо ниитын малажалые хүгжөөхэ табанжэлэй хэмжээ-ябуулганануудые зохёоходоо энэ жэлдэ хонин бүриһөө 1,7 килограмм нооһо абаха, үнеэн бүриһөө 700 литр һү һааха түсэбтэй байгаабди. Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэриие болзорһоонь түрүүн дүүргэхэ гэжэ эрмэлзэжэ хүдэлмэрилһэн та бүгэдэ, һаалишад болон хонишодой эршэтэ ажалай аша туһаар хүдөө ажахын жэлэй үнгэрһэн 11 һара соо хонин бүриһөө 1940 грамм нооһон абтаа, нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1055 литр һүн һаагдаа. Үнеэн бүриһөө август һарада 201 литр һүн һаагдаа. Август һарын дүнгөөр манай колхоз Хориин аймагай колхозуудай дунда һү һаалгаар дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүү һуурья алдангүй гаража, партиин, айкомой, аймсоведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг 4-дэхи һарадаа манайда үлдэбэ гэжэ түрүүлэгшын хэлэхэдэ, нэрьемэ альга ташалга болоно.

Һаалишан Бадмын Ханда июль һара соо үнеэн бүриһөө 284 литр һааһан байна. Тиихэдэ 1953 ондо Шаазгын гүүртынхид үнеэн бүриһөө жэл соо 227 литр һү һаагаа бэлэй. Яагаад жэл соо һаадаг һүеэ һара соо һаадаг болоо гээшэбибди? Үнеэдэймнай үүлтэр нэгэ—хоёр жэл соо һайжаршоо гээшэ гү? Түрүү арга хэрэглэһэнэй аша үрэ мүн. Үнеэдэйнгээ 95 процентыень тугалгүйгөөр, хайдагаар һаадаг болообди. Урда жэлэйхидэ орходоо үнеэдээ һайнаар эдеэлүүлнэбди. Гурбадахяар, һаагдаһан һүнэй тоо бүридхэл һайжараа.

—Зүб даа, зүб! Үнеэдые тугалгүйгөөр, үдэртөө гурба-дүрбэ һаажа байхада һүн ехээр һаагдана. Энэнь арсашагүй, гэжэ тэндэһээ олон хүнүүд нэгэ доро зүбшөөнэ.

Үнеэдээ һайса һаахадамнай тугалнай турашаха гэжэ айгаад, хүсэд һаангүй, дэлэнгынь сэртүүлээд, үнеэдээ хожороожорхидог байһанаа һаалишад энэ жэлэйл ойлгодог болоо. Манай колхозой түрүү һаалишан Доржо-Ханда Дондокова 11 һара соо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1332 литр һү һаагаа. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, һү һаалгаар 1960 ондо хараалһан даалгабаряа жэл соо дүүргэхэ аргатайбди. Теэд энээниие амжалтада тооложо, һанаагаа амарха ёһогүйбди. Тиигээд саашадань, түрүүлэгшэ шиидхэгдээгүй асуудалнуудта, малшадай зорилгонуудта тогтобо.

Түрүүлэгшын һүүлээр фермые даагша нүхэр Цыбенов үгэ абажа, намарай һэрюундэ, ногооной һайниие шэлэн үнеэдэй адуулжа, һү ехээр һаажа манай фермын һаалишад Улаан тугаа алдахагүй байха гэжэ мэдүүлбэ.

Тус колхоздо хүдэлдэг зоотехник С. Непрякин хонидые искусственна аргаар үрэжүүлгые түргэдхэхэ, муугаар ургаһан таряалан, һайн хэнзэтэй газарнуудые хэрэглэжэ, мал таргалуулха тушаа хэдэн тодорхой дурадхалнуудые оруулба.

Үнеэдые харууһалганда, адуулганда бии байһан дутагдалнуудые усадхаха тушаа ямар хэмжээнүүдэй абтажа байһан тухай һаалишад хэдэн асуудалнуудые элидхэлшэһээ, зоотехнигһээ һураад, тэдэниие усадхаха тушаа һанамжаа хэлэбэд.

Удаань бурят хэлэн дээрэ уншагдаһан «Уласхоорондын байдал тухай» лекци ханамжатайгаар дуулаад, хэдэ хэдэн асуудалнуудые һурабад.

Лекциин һүүлээр колхозой кассир малшадта олоһон ажалта үдэртэнь мүнгэ хубаажа эхилнэ. Тэрээнтэй зэргэ нүүдэл наймаашье сүлөөгүй болоно. Гар зүүрэй шухала юумэнүүдээ малшад худалдажа абаад, байра байра тээшээ таранад.

Энэ үдэр үнгэргэгдэһэн «Малшадай үдэртэ» Хориин аймсоведэй гүйсэдкомой культурын таһаг малшадай культурна эрилтэнүүдые хүсэд хангажа шадабагүй. Кинокартина эльгээгдэһэн аад, двигателиинь эбдэрхэй байжа, кино малшадта харуулагдабагүй. Мүн аймпотребсоюзай автолавка ерэхэ гэжэ соносхогдоһон аад, ерэбэгүй.

Хүдөө ажахые хүгжөөхэ тушаа Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын гаргажа байһан саг үргэлжын анхаралаар урмашаһан Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой малшад шэнэ, түрүү юумые зоримгойгоор хэрэглэһэнэй, доторойнгоо арга боломжые шадамараар ашаглаһанай ашаар гүрэндэ һү, нооһо тушааха ба худалдаха түсэбөө үни үлүүлэн дүүргээ. Туйлаһан амжалтануудаа ерэхэ жэлдэ бүри арьбадхахын тулада үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхэнэ. Нёдондонойхидо орходоо бүришье ган жэл болобошье һаань, урдань сабшагдадаггүй нуга тохойнуудаар, хада уулын аса һалаагаар үбһэ түүбэрилэн сабшажа, нёдондонойхиһоо бага бэшэ хэмжээнэй, һайн шанартай үбһэ сабшажа абаа.

Үнеэдэй болон хонидой хэдэн шэнэ байранууд, культбаза баригдажа байна. Гэхэтэй хамта, орооһо таряанай, кукурузын ган жэлдэ муугаар ургаһанһаань боложо колхознигуудай зохёоһон хэмжээ-ябуулганануудаа дүүргэхэдэнь бэрхэшээлнүүд тохёолдобо. Эдэ бэрхэшээлнүүдые хараадаа абажа, колхозой правлени ба партийна организаци доторойнгоо бүхы арга боломжонуудые хүсэд дүүрэн хэрэглэхын тулада колхознигуудай эдэбхи хэшээлдэ түшэглэжэ, тэдэнэй һанамжануудые шагнажа, үнэтэ дурадхалнуудыень хэрэглэхын тулада «Малшадай үдэр» энэ зунай үнгэргэдэг болоо. «Малшадай үдэртэ» һаалишад, хонишод, гахайшад, адуушад, тахяашад суглархадаа үнгэрэгшэ һара соо ажалдаа үзэгдэһэн дутагдалнуудые элирүүлжэ, хүтэлбэриин дутагдалнуудые нюур сахингүй шүүмжэлжэ, баталан абаһан хэмжээ-ябуулганануудаа болзорһоонь холо урид дүүргэхэ арга замуудые колхозойнгоо хүтэлбэрилэгшэдтэй сугтаа бэдэрэн олоно. Зүбшэжэ хэлсээд абаһан шиидхэбэреэ удаадахи «Малшадай үдэр» хүрэтэр бэелүүлхэ гэжэ бүхы малшад оролдоно.

Тиигэжэ «Малшадай үдэр» колхознигуудай баталан абаһан хэмжээ-ябуулганануудай бэелүүлгые саг соонь шалгаха, тэрээндэ олониитэ колхознигуудые хабаадуулха, малшадай дунда ниитэ-политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха таатай зохид арга нүхэсэл боложо шадаа.

С. ШИРАПОВ.

Модошодой туһаламжа

Курбын леспромхозой Хасу модо бэлэдхэлэй пунктын н нигынь С. Б. Балбаров, парто зациинь секретарь А. А. Вор модошод Хориин аймагай «П колхоздо 11 гектар кукуруза гөө хүсөөр квадратно-гнездов гаар тариһан юм. Тиигээд хүнтэй тусгаар бригада нүх ховай хүтэлбэри доро зунда рузые харууһалһан, хэдэн дах зарыень элдүүрилһэн, бурта һыень түүһэн байна. Модо оролдосотой ажал муу бэшэ үр үгөө. Кукурузань хоёр метр хүрэтэр үндэрөөр ургаһан, эшэнүүдтэнь буурсагууд бии жо захалһан байна. Модо участогһаа гектар бүриин 12 центнер силосэй ногоон набши абтаа. Модошод энээниие мүн дөө хуряагаад, 183 тонно сил ража, колхоздо тушаагаа.

Ц. Данд

Барилгашадай бая

«Бурмонголстрой» трестын лектив «Барилгашын үдэр» һайндэрые бии болгохо тухай С эй Верховно Соведэй През Указые ехэ баяртайгаар угта

Мүнөө барилгын газарнууда Указ уншалган, тэрээн тухай х дөөнүүд үнгэргэгдэнэ.

—Бидэ өөрынгөө һайндэры лай эрхим бэлэгүүдээр угтад шалтай болохобди,—«барилга городуудые, хүдөө тосхо центрнүүдые шэнэдхэн бай шад» гэһэн хүндэтэ нэрээ д гэжэ ябахабди гэжэ,—элект нууршан нүхэр Петухаев мэд Нүхэр Петухаев партиин XX съездын хүндэлэлдэ дэл социалистическэ мүрысөөндэ соогоо түрүү һуури ээлжэ яб

Ф. Баш

Оролдолгын хүсэнэй аша үрэ иимэ

…ЦК-тэй январска Плену…шэбэринүүдые ойрын 2—3 …турщада бодотоор бэелүүл…э социалистическэ мүры…най колхозой һаалишадай …гэнөөр дэлгэрээ һэн. Энэ …дэ түрүү һуури эзэлхын …үнөө жэлдэ бишье нилээд…дооб. Тиигэжэ 8 үнеэд… тугал абажа тэнжээгээб. …даажа байһан 10 үнеэдэйн… бүриһөө жэлэй туршада …р һү һааһан һаа, ажахын …жэлэй үнгэрэгшэ 11 һарын …8 үнеэдэйнгээ тус бүриһөө …р һү һаатааб. Жэлэй дүү…өө хэдэн арбаад литр һү …айхаб. Хайшан гэжэ һү …нэгэ жэлэй туршада горь… дэшэлүүлжэ шадаһан …? Нэн түрүүндэ зоотехни…үхын заабаряар хүдэлхыс, …гоо түрүү һаалишадай дүй …е халан абажа, ажалдаа …хэрэглэхые оролдодогби. …е нэдэхээр үнеэдые һайса …хэдэ һү ехэтэй байдаг гээшэ. …э үнеэдые һайн тэжээлээр …тахa зорилготойгоор үдэр …нэ тэжээлэйнь шэгнүүрые, …үег шэмые хододоо ха…бадаг байнабди. Үнеэдтэ …шэмэтэ тэжээл ехээр …е оролдонобди.

…һарада үнеэднай зунай бэл… таргатдаһан юм. Тэрэ саг… үнеэд бэлшээри дээрэ …адуулагдажа байна. Нёдон…үнөө жэлшье үнеэдтээ зу…шээриин үедэ ногоон тэжээл …эдюулнэбди. Гадна, үнеэдээ …ированнэ тэжээлээр эдеэ… кукурузын полидо адуул…бди. Иигэжэ зунай сагта …жэн, һайса эдеэлүүлэгдэ… таргалжа, ашат шэмэнь нилээд дээшэлнэ, мүн үбэлэй үедэшье үнеэдэй һү үтэлгэнь доошолногүй.

Зунай үедэ үнеэдэй эдихэ ногоон тэжээлтэй болохын тула манай фермын һаалишад болон хүдэлмэрилэгшэд үнгэрэгшэ хабартаа фермэ шадарайнгаа участогта кукуруза, турнепс тариһан байна. Энээнэй ашаар үнеэднай ногоон ба шэмэтэ тэжээл эдижэ, июль һарада үнеэн бүриһөө 483 литр, август һарада 494 литр һү һааһан байнаб.

Үнеэн бүриин онсо өөрэ илгаае хараадаа абалсажа, зүбөөр һааха гээшэ ехэхэн удхашанартай. Тиимэһээ би даажа абаһан үнеэдээ үдэрэй 3—4 дахин һаанаб. Һаахынгаа урда тээ үнеэдэйнгээ дэлэнгые бүлеэн уһаар угаагаад, хуурай полотенцээр аршадагби. Һаалгаяа дүүргэхынгээ урда тээ үнеэдэй дэлэн нидхэрэн массаж хэжэ, һайса шабхаха хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, һаалгын һүүл багта үнеэд һүеэ татахаяа ядадаггүй. Гадна, һаалгын һүүл багта һүнэй тоһолиг ехэ байдаг юм.

Үнеэдые үдэр бүри нэгэ адли сагта һааха, мүн үнеэн бүхэнине һаахадаа өөрынь ээлжээтэй болгохо шухала. Юуб гэхэдэ, үнеэн өөрынгөө ээлжээе хүлеэжэ байдат. Иигэжэ гуримшаһан үнеэдые һаахадашье хүнгэн, һүеэ үгэсэтэйшье байна бшуу.

Энэ жэлэй үнгэрэгшэ 11 һарын туршада һү һаалгаар туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амархагүйб. Харин үнеэдһээ һү һаалгые саашадань улам дээшэлүүлхын түлөө тэмсэхэб.

Лидия Бадмаева,
Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой племенной фермын һаалишан.

Сагаан эдеэн тухай баллада

Чимит ЦЫДЕНДАМБАЕВ

Ухаатай жаахан хүбүүнэйгээ,
Улаахан хасартай басаганайгаа
Уйлажа үглөөгүүр һэрихэдэнь,
Угжаяа бэдэрэн бодоходонь, —
Ундалуулан садхааха һү үгы
Уйдхартай муухан һуугша һэм.
Хүхэ борохон сайгаараа
Хүүгэдэйгээ гэдэһэ мэхэлэгшэ һэм.

Сэсэн гэжэ алдартай
Сэнгын Галдан гэжэ хүн,
Манай нютагта ябагша һэн,
Маһаганан һуужа хөөрэгшэ һэн:
«Аяар холо, Россида,
Арбан хоёр хүхэтэй
Һүтэй гээшэнь аргагүй
Һүрхэйхэн үнеэд бии юм ха.
Үглөөнэйнь һаалга, жэшээлхэдэ,
Үртөөгэй булагһаа ехэ гэнэ.
Хахад үдэрэйнь нэгэ һаамаар
Хатуу айраг эһээгээ һаа,
Хотон айлнууд хотоноороо
Хорин үдэр хооллохол.

Гани бүдүүн мөөроотэй
Газар шударма дэлэнтэй,
Һүнэй булаг гэгдэһэн
Һүрхэйл үнсэд бии юм ха».

Ухаатай жаахан хүбүүнэйгээ,
Улаахан хасартай басаганайгаа
Уйлажа үглөөгүүр һэрнхэдэнь,
Угжаяа бэдэрэн бодоходонь,
Ундалуулан садхааха һү үгы
Уйдхартай муухан һуугша һэм.
Хүхэ борохон сайгаараа
Хүүгэдэйгээ гэдэһэ мэхэлэгшэ һэм.

Сэсэн гэжэ алдартай
Сэнгын Галданай хөөрөөшэ,
Арбан хоёр хүхэтэй,
Ашагта үнеэнэй тухайда,
Түрэһэн иһаг хүбүүдтээ
Түүхэ домог хэлэгшэ һэм.
Тиимэ үнеэтэй болохоёо
Түүрээн дурдан хүлеэгшэ һэм.

Домог үльгэр түүхэдэншье
Дурдагдаагүй элбэг эдеэ хоол,
Үнжэгэтэ һүнэй дээжые
Үрмэ тарагай эрхимые,
Амһар халяан билтаруулдаг
Алдарта һаалишан болонхойб.
Үдэшэ, үдэр, үглөөгүүршье,
Үнеэдэй һаалгые шагнагты, —
Ара байсаһаа захалһан
Аадар гэжэ һанахалта,
Мүнгэд голһоо эхилһэн,
Мүндэр гэжэ эндүүрхэлтэ!
Тоһолиг һүтэй хүнэгүүдые
Тооложо таанар үрьдихэгүйт!
Хэды зуугаад бидонуудай
Хэмжээень абажа бирахагүйт!
Эхир хоёрхон хүүгэдэйгээ
Эбэр угжыень дүүргэхэ
Һаали һүгүй тэрэ сагаа
Һанажа заримдаа дурдагшаб.
Харин мүнөө, бидэнэр,
Хамагтаа хүндэтэ һаалишад, —
Агшуун зөөхэй, үрмэ тоһоор
Амтата сагаан эдеэгээр —
Айл аймагаа бултыень
Бүхы агуу республикаяа
Бүрин дүүрэнээр ханганабди.
Наһандаа хубитай намтаяа,
Наратай үдэр золгобот!
Зондоо солотой бидэнтэеэ
Золтой сагта уулзабат!

150 мянган литр һү гүрэндэ худалдахамнай

Урдань манай колхоз үнеэдһээ һү тон багаар һаадаг, хонидһоо өөдэгүй нооһо хайшалдаг байһан юм. Зарим жэлнүүдтэ үнеэн бүриһөө арайхан гэжэ 300-гаад литр һүн һаагдадаг байгаа. Харин һүүлэй жэлнүүдтэ үнеэдһээ һү һаалгаяа дээшэлүүлжэ байнабди. Үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 814 литр һүн һаагдаа һэн.

КПСС-эй Центральна Комитедэй январска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон манай һаалишад энэ жэлдэ һү һаалгаяа ехээр дээшэлүүлбэ. Үнгэрэгшэ 11 һара соо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1105 литр һүн һаагдаа. Манай түрүү һаалишад, жэшээлхэдэ, Долгор Базарова, Должима Цыдендамбаева, Цындема Балданова гэгшэд үнгэрэгшэ һаранууд соо үнеэн бүриһөө 1516-һаа 1826 литр хүрэтэр һү һааһан байха юм. Энээн дээрэһээ харахада манай колхоздо үнеэдһээ һү һаалгые дээшэлүүлхэ үшөө ехэхэн арга боломжонууд бии байна.

Бидэнэр үнеэдһээ хайшан гээд һү ехээр һаанабибди гэхэдэ, малдаа үбһэ тэжээл элбэгээр бэлдэдэг болообди, үнеэдэй байха типовой шэнэ байранууд баригдаа. Типовой һайн байрануудтай болоходоо жэжэхэн олон гүүртэнүүдые хамтаруулжа нэгэ доро байлгаха, харууһыень һайжаруулха аргатай болоһон байнабди. Тэрэнһээ гадна, бүхы үнеэд тугалгүйгөөр, түхэреэн жэл соо үдэртөө 3 дахин һаагдадаг болоо, фермэ дээрэ тоо бүридхэл һайжаруулагдаа. Урдань нэгэ хүн 18—20 үнеэ һаадаг байһанаа, мүнөө нэгэ һаалишан 10—12 үнеэ даадаг болоо. Тиигэжэ һаалишадай ажал нилээдгүй хүнгэржэ үгэһэн байна. Һара бүхэндэ хоёр дахин шалгалта һаалга эмхидхэгдэжэ, һаалишадта даалгабари үгтэжэ байдаг. Тиихэдэ урдань һаалишад тугалнуудаа өөһэдөө харадаг байһанаа мүнөө гараһаар хори хоноод байхадань тусхай тугалшанда тушаадаг болонхой.

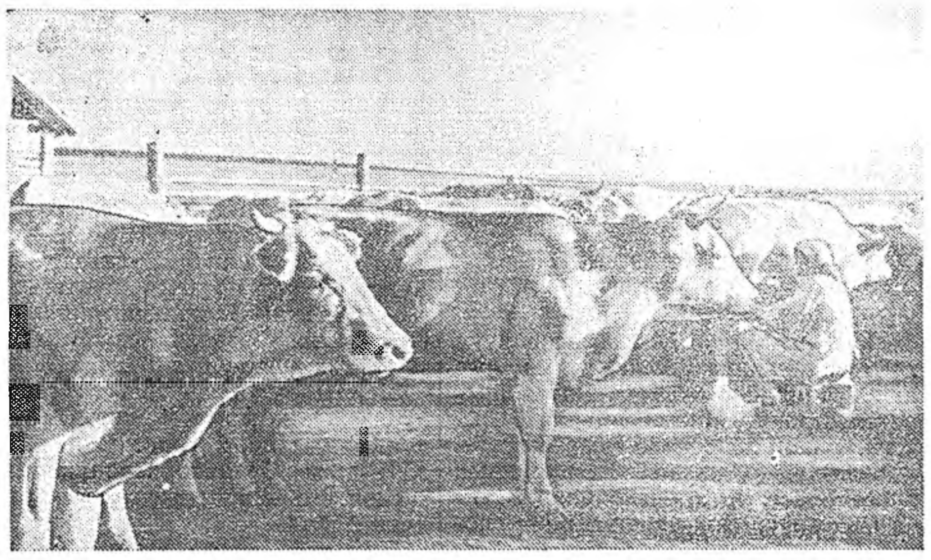
Энэ жэлһээ эхилэн бидэнэр һара бүри малшадай үдэр үнгэргэдэг болообди. Тэндэ һара соо хэглэһэн хүдэлмэриин дүн гаргагдадаг, дутуу дундануud элирүүлэгдэдэг, саашанхи зорилгонууд тодорхойлогдодог юм. Энэ жэлдэ бидэнэр малшадайнгаа ажалта үдэр бүхэндэ 3 түхэриг авансаар хубаагаад байнабди. Тиин малшаднай ажалта үдэртөө таряа талханһаа гадна, мүнгэн олзо ехээр абана. Мүнөө жэл квартал бүхэндэ эрхим һаалишад Базарова, Намжилова болон бусад ажалта үдэртөө 700—800 түхэриг авансаар абажа байгаа. Үнгэрэгшэ жэл 10 һаалишад хамта дээрээ 3000 гаран литр һү ажалай нэмэлтэ түлбэридэ абаа һэн. Мүнөө жэл 22 һаалишадта 20 гаран мянган литр һүн нэмэлтэ түлбэридэ үгтэхэ юм.

Һаалишадай, бүхы малшадай эршэмтэйгээр ажаллаһанай ашаар мүнөө жэл гүрэндэ уялгата ёһоор һү тушааха түсэбөө бүри август һарада дүүргээд, мүнөө түсэбһөө гадуур 100 гаран мянган литр һү худалдаад байнабди. Жэлэй дүүрэтэр 150 мянган литр һүн гүрэндэ худалдагдаха юм.

Малажалһаа ородог олзо доход жэл бүри ургажа байна. Хэрбээ нёдондо гансахан һүнһөө 260 мянган түхэригэй олзо ороһон һаа, мүнөө жэл 400 мянган түхэриг болохо багсаамжатай.

Мүнөө манай малшад, бүхы колхозниигууд ниитынгээ мал үсхэбэрилгые улам саашадань һайжаруулха хэрэгтэ хамаг бүхы хүсэеэ табижа байна.

Б.-М. Цыдыпов, Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ үнеэдэй фермэдэ үдэшын һаалга боложо байна. А. Мантаевай фото.

…неэдые һайнаар адуулха хэрэгтэй

…Чапаевай нэрэмжэтэ кол…тээ аймаг дотор үнеэдһээ …адаг колхозуудай нэгэн гэ…гдодог. Ажахын жэлэй …хойшо үнгэрһэн 11 һарын …колхоз доторнай үнеэн …дунда зэртээр 916 литр һүн …Тиихэдэ байгша оной ав…ик туршада үнеэн бүриһөө …һүн һаагдаһан байна. Энэ …дaa манай колхоздо һү …рид дээшэлүүлхэ арга бо…удай бии байһые гэршэлнэ.

…ман жэлдэ шахуу мал …байнаб. Энэ үе соо би хэһэн …ээн ёһоор хандажа, үнеэ…элтые дээшэлүүлхын түлөө …байгааб. Колхозой һү ехэ…эй гүүртын үнеэдые дүрбэ…ээ адуулнаб. Манай гүүр…лишад түрүү арга дүршэл …нэбтэрүүлхын тула оролдо… үнеэдээ үнихэнэй хайда…даг болонхой. Мүн хайда…гдадаг үнеэдые адуулхада, …дэ амар байдаг. Гүүрты…эй бэлшээри һөөлшье үр…шэ юм. Гэбэшье, Зэдэ го…тохой, тэрэнэй хойгуурхи …ануудай боори, ташалан…аймнай бэлшээри болоно. …шээринүүдые шадаал һаа …зүбөөр, гамтайгаар ашагла…одогбди.

…шанга наратай, халуун …ольник гэжэ нугада үнеэдээ …намни модоной һүүдэрээр …адатараа эдеэлдэг. Зарим …дээ һэрюун, һэбшээтэй ха…таргадатбди. Зунай үедэ …лөөнэй 4—5 час багта бэл…таргаад, һүниин 12 час бо…улнаб. Тиихэдээ наранай …һүүлээр үнеэдээ гүүртэ …бэлшээринүүдтэ адуулдат…ай эндэхи нютагууд уһа…далсадатгүй юм. Тиимэ… адуулдаг үнеэд дуратай…даг байна.

…ан Анна Югова үнгэрһэн …оо үнеэн бүриһөө 1413 литр, …Гонтова—1064, Федосия …а—1062 литр һү һаагаа. …рын бэлшээридэ ябаһан …үлтэрэй үнеэдһээ иимэ …айна.

…, үнеэдтэ ногоон тэжээл, …эдюулжэ, һү ехээр һаа…о арга үшөөл хэрэглэгдээ…р.

…хажуугаар, «Маслопро…агай конторо һү һаалгые …дэмнай һаад тойбо та…о гэхэдэ, гүүртын дэргэдэ …параторна пунктын хүдэл…һон дээрэһээ һүүлэй 10 …туршада сүүдхэ бүриин …литрһээ 350 хүрэтэрөө …үнеэдые гурба дахин һаалга болюулагдаа. Теэд колхозоймнай правлени хэмжээ абантүй, юу бодожо байна гээшэб?

Иимэ дутуу дунданyудаа бултыень усадхажа, түрүү арга методүүдые ажалдаа зоримгойгоор нэбтэрүүлхэ, партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолнуудые ойрын жэлдэ дүүргэхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллаха ёһотойбди.

Иван Казачикин, Зэдын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой мал адуулагша.

МТС ЕХЭ ҮҮРГЭТЭЙ

Малажалай продуктнуудай үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ тухай партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые Ехэ-Куналейн МТС-эй харьяата колхозуудай гэшүүд ехээр һайшаажа, ойрын жэлнүүдэй туршада бэелүүлхэ хэмжээ-ябуулганyудые хараалһан юм. Энэ түсэбэй ёһоор МТС-эй харьяата колхозууд 1955 ондо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1050 литр һү һаажа, эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 28,2 центнер һү абаха уялгатай байгаа.

Ехэнхидээ нютагай үүлтэрэй үнеэдтэй, Тарбагатайн аймагай эрхэ байдалда энэ хадаа тиимэшье бага зорилго бэшэ байһыень хараадаа абажа, колхозуудай правлени ба партийна организацинууд малажал дээрээ түрүүшүүлэй дүй дүршэл болон наукын туйлалтануудые нэбтэрүүлхэ, малай үүлтэрые һайжаруулха, ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ талаар эмхидхэлэй ба ниитэ-ойлгуулламжын хүдэлмэри колхозниигуудай дунда үргэнөөр ябуулһан байха юм.

«Искра» колхозой парторганизациие абаад үзээ. Энэ парторганизаци (секретаринь нүхэр Павлов) 1954—1955 оной үбэлжэлгын эхиндэ колхозой правленитэй (түрүүлэгшэнь нүхэр Брянский) хамта зүбшэжэ, малай ашат шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ арга боломжоёо элирүүлһэн, дэлгэрэнгы хэмжээ хараалһан байна. 1954 ондо ногооной ургаса муу, малай тэжээл багаар бэлэдхэгдэһэн байгаа. Тиимэ тула малаа дулаан байраар түйсэд хангаха, али болохо аргаар тэжээлынь һайжаруулха хэмжээ абаһан, солоомые дэбтээжэ, уурaлтуулжа, извёсткын амта оруулаад, үнеэдтэ эдюулдэг байна.

Колхозниигуудай энэ хүдэлмэридэ МТС-эй мэргэжэлтэд ехэ туһаламжа үзүүлээ. Зоотехник нүхэр Ивановагай хүтэлбэрилдэг зоотехническэ курсада тус колхозой һаалишад, адуулгашад болон бусад малшад олооро ябажа, үнеэдые зүбөөр эдеэлүүлэн һааха, малай тэжээл буйлуулан бэлэдхэхэ, малые харууһалха тухай зоотехническэ заабаринуудые шудалһан, тэрэнээ хүдэлмэридөө оролдосотойгоор нэбтэрүүлһэн байна. Үнеэдые зүбөөр эдеэлүүлэн һаадаг болоһоной ашаар «Искра» колхозой һаалишад нёдондонойхиһоо холо ехэ һү һаажа, жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэбэ. Мүнөө жэл нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1100 литр һү һааха түсэбтэй байһан аад, августын нэгэнэй мэдээгээр 1176 литр һааһан байна.

Мүн тэрэшэлэн Молотовой, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай малшад мэргэжэлтэдэй туһаламжаар үнеэдһээ һү һаалгые мүнөө жэл эрид дээшэлүүлһэн байха юм. Ажахын жэлэй үнгэрһэн 11 һарын туршада Молотовой нэрэмжэтэ колхозойхид үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1119 литр һү һаажа, жэлэйнгээ түсэбые мүн лэ үлүүлэн дүүргэбэ. Эндэ эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 1955 ондо 31 центнер һү абаха түсэбтэй аад, 11 һара соо 32,6 центнер һү абаба.

Һаалишадай, бүхы малшадай дунда партийна организациин дэлгэрүүлһэн социалистическэ мүрысөөнэй ашаар түрүүшүүлэй тоо улам олошороо. Августын 1-нэй мэдээгээр МТС-эй харьяата колхозуудай 30 гаран һаалишад үнеэн бүриһөө 1000 гаран литр һү һааба. Һаалишад А. И. Шурыгина, П. Ф. Глотова, И. Г. Грузовенко, А. П. Гребенщикова, П. П. Ковалева гэгшэд 11 һара соо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1500—1800 литр һү һаажа, МТС болон аймаг соогоо суутай, түрүү һаалишад болобо. Тиин тус МТС-эй харьяата колхозууд бүхыдөө һү һаалгынгаа жэлэй түсэбые дүүргүүтэй байна. Хэрбээ 1955 ондо МТС-эй харьяата колхозууд дунда жэшээгээр үнеэн бүриһөө 1050 литр һү һааха түсэбтэй байбал, 11 һарын туршада 1036 литр һаагаад байна. Тиимэһээ һү һаалгаар мүнөө жэлэй түсэб Ехэ-Куналейн МТС-тэ үлүүлэн дүүргэгдэхэ аргатай.

Малай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ талаар парти, правительствын табиһан энэ шухала зорилгые бэелүүлгэдэ туйлаһан зарим тэды амжалтануудынай, хэнэйшье мэдэһээр, өөрөө, зүһөө ерээ бэшэ, харин МТС-эй харьяата колхозуудай малшадай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй шэн зоригто ажалай ашаар туйлагдаа.

Наукын туйлалтанууд болон түрүүшүүлэй дүй дүршэлые малажалда үргэнөөр нэбтэрүүлхэ зорилгоор манай инструкторска группа тус МТС-эй дирекцитэй хамта малшадай дүй дүршэлөө андалдалгын конференцинүүдые 1955 ондо хэдэн удаа үнгэргэһэн байна. Эдэ конференцинүүдтэ һаалишад, адуулгашад, фермые даагшад, зоотехнигүүд, ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд болон Улан-Үдын зооветеринарна институдай багшанар, научна хүдэлмэрилэгшэд байлсадаг байгаа. Иимэ конференци ехэнхидээ һарын, кварталай һүүлдэ үнгэргэгдэдэг тула тэндэ түрүүшүүлэй дүй дүршэл ба наукын туйлалтанууд тухай элидхэл, лекцинүүд уншагдадаг байхаһаа гадна, социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргагдадаг, түрүүшүүлдэ дамжуулгын Улаан туг болон шагналнууд барюулагдадаг юм.

МТС-эй харьяата бүхы колхозууд тугалнуудые түлигдэдэггүй байрада байлгажа түлжүүлдэг болоһоор 3 жэл болобо. Энэ шэнэ аргын үлэмжэ һайн байһаниие манай эндэхи һаалишад бүгэдөөрөө мэдэхэ болонхой.

Ямаршье ажал хүдэлмэриин амжалта кадрнуудһаа ехээр дулдыдадаг тулань фермые даагшадаар ажал хэрэгээ һайса мэдэхэ коммунистнууд болон партийнабэшэ эдэбхитэдые табижа, фермэнүүдээ нилээдгүй бэхижүүлһэн байна. Жэшээлбэл, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермые даагшаар үнинэй дүй дүршэлтэй малшан нүхэр Кушнарев гэгшые томилһон байгаа. Тэрэ хадаа түрүүшынгээ үдэрнүүдһээ захалан эдэбхи үүсхэл гаргажа, шэнэ арга методүүдые малажал дээрэ нэбтэрүүлээ. Нүхэр Кушнарев МТС соогоо эгээн түрүүлэн солоомодо извёсткын амта оруулха аргые хэрэглэжэ, тэрээниие бусад фермэнүүдтэ тарааха хэрэгтэ ехээр туһалһан байна. Һү һаалга болон үнеэ, тугалаа харууһалгаар шэнэ арга методүүдые хэрэглэһэнэй ашаар тус фермынхид нёдондонойхидоо оробол, мүнөө жэл хоёр дахин ехэ һү һааба.

Гадна, малшадай культурно-ажаһуудалай эрилтые колхозой правлени ба партийна организаци һайнаар хангадаг болоо. Мүнөө МТС-эй харьяата колхозуудай бүхы фермэнүүд дээрэ һайнаар түхеэрэгдэһэн малшадай байра, улаан булан, баин бии. Улаан булангууд соонь радиоприёмник табигданхай, хүгжэмэй хэрэгсэлнүүд болон газетэ, ном дэбтэрнүүд олон. Малажалай фермэнүүд дээгүүр «Малшадай үдэр» хододоо үнгэргэгдэжэ байдаг болонхой. «Малшадай үдэр» болоходо тэндэ врач, сельпогой наймаалагша, кино алгадгүй ошодог. Партийна организациһаа заатагүй нэгэ хүн ерэжэ, үгышье һаа эндэ байдаг агитатор хөөрэлдөө, элидхэл хэдэг байха юм.

Партийна организациин ябуулһан эмхидхэлэй болон ниитэ-политическэ хүдэлмэриин үрэ дүн элеэр харагдана. Мүнөө Ехэ-Куналейн МТС-эй харьяата колхозууд бүхыдөө һү һаалгынгаа жэлэй түсэбые дүүргүүтэй байхынгаа хажуугаар, гүрэндэ уялгата ёһоор һү тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргээд, түсэбһөө гадуур нилээд ехэ хэмжээнэй һү гүрэндэ худалдажа эхилбэ.

Л. Горин, КПСС-эй Тарбагатайн айкомой Ехэ-Куналейн МТС-эй зоньн секретарь.

Социалистическэ мүрысөөнэй ашаар

Түрэл Коммунистическэ партиингаа уряагаар малажалай продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилхын түлөө бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, даажа байһан 13 үнеэдэйнгээ тус бүриһөө 1955 ондо 1200 литр һү һааха уялга абаа һэн.

Манай эндэхи нютагай үүлтэрэй үнеэнһээ жэл соо мянга гаран литр һү һааха гээшэ тиимэшье хилбар хэрэг бэшэ гэжэ би ойлгодог байһан туладаа колхозой зоотехник нүхэр Сухаревагай туһаламжаар мал үсхэбэрилгын шэнэ шэнэ аргануудые хүдэлмэридөө хэрэглэхые оролдооб. 12—13 жэл соо һаалишанаар хүдэлһэн болобошье, үнеэдые тугалгүйгөөр һааха, тугалнуудые түлигдэдэггүй байрада байлгажа түлжүүлхэ түрүү арга методые сэхынь хэлэхэдэ һаянай нэбтэрүүлжэ эхилээб. Мүнөө жэл 13 үнеэнһээ 13 тугал абажа, эхыень хүхүүлэнгүй, түлигдэдэггүй байрада түлжүүлжэ, гарзагүй, бүрин бүтэнөөр тушаагааб.

Үнеэдһээ һү ехээр һаахын тула мүн бусадшье аргануудые хэрэглээб. Июль һараһаа захалан, үнеэдээ үдэрэй 3 дахин һаажа, түхэреэн сүүдхэ соо адуулдаг болоо һэмди.

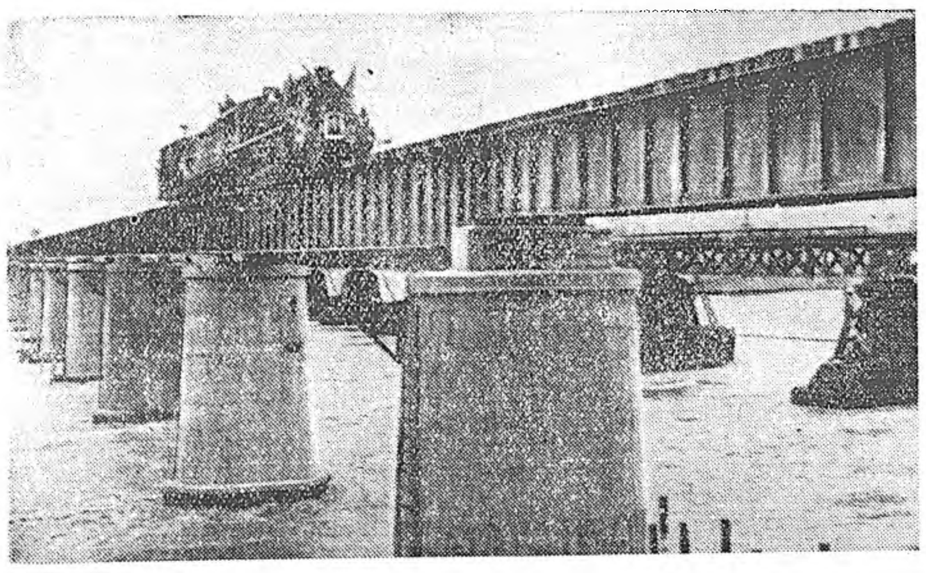
Минии оролдолго, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй туһаламжа минии хосороогүй, яһала үрэ үгөө гээшэ. Сентябриин 1-нэй мэдээгээр үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һаагаад байнаб. Тиихэдэ энэ һарын түрүүшын 10 хоног соо үнеэн бүриһөө 80 литр һү һаагааб. Тиимэ болохолоороо би октябриин 1 хүрэтэр колхозой түсэбөөр хараалагдаһан 850 литрын орондо үнеэн бүриһөө 2250 литр һү һаахаб.

Теэд гансашье би бэшэб. Минии нүхэд, һаалишад Линхобоева, Д. Доржиева, Ц. Доржиева гэгшэд 1300—1500 гаран литр һү үнеэн бүриһөө һааһан байха юм. Тиигэжэ, малшадай дунда үргэнөөр дэлгэрһэн мүрысөөнэй ашаар манай 2-дохи фермынхид (даагшань нүхэр Бадма Доржиев) бүгэдөөрөө жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргээд, жэлэй эсэс хүрэтэр үнеэн бүриһөө һаагдаха һүнэй хэмжээе 1400 литр болгохын түлөө тэмсэжэ байнабди.

Правлениимнай малшадаа материальнаар урмашуулха хэрэгтэ ехэхэн анхарал табина. Энэ кварталда ажалта үдэр бүхэндөө 0,5 килограмм таряа авансаар абахаһаа гадна, 300 гаран литр һү нэмэлтэ түлбэридэ абаһан байнам. Мүн бэшэншье һаалишаднай нэмэлтэ түлбэридэ һү ехээр абана.

Партиин уряагаар зоригжоһон манай һаалишадай, колхозой бүхы малшадай эршэмтэй ажалай ашаар колхознай уялгата ёһоор гүрэндөө һү тушааха түсэбөө бүри августын 15-да гүйсэд дүүргээд, үшөө хэдэн мянган литр һү гүрэндэ худалдаад байна. Гүрэндэ һү худалдалга үргэлжэлһөөр.

Д. Гармаева, Бичурын аймагай «Коммунизм» колхозой һаалишан.

Хитадай Арадай Республикада түмэр замай баригдаа үргэнөөр ябуулагдана. Һаяхан Шара мүрэн дээрэ шэнэ хүүргэ баригдаба. Энэ хүүргэ Ланьчжоу-Синьцзянская түмэр замые Дунхайска түмэр замтай ба Цзянсу провинцине Ганьсу провинцитай холбобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүүргэ дээгүүр түрүүшын паровоз гаража ябана.

Синьхуа агентствын фото.

Варшавые һэргээн бодхоолго

ВАРШАВА, сентябриин 11. (ТАСС). Столицине һэргээн бодхоолгын заншалта һара Варшавада мүнөө үнгэргэгдэжэ байна. Байрын, ниитын ба гүрэнэй эмхи зургаануудай гэр байшангуудые, промышленна предприятинуудые барилгадта туһалхын тулада үдэр бүри олон зуугаад ажалшад городой үйлсэнүүд болон талмайнуудта, паркнууд болон садуудта ошожо хүдэлмэрилнэ. Польско столицые ногооруулха талаар үргэн ниитэ ажалшад ехэ хүдэлмэри хэнэ.

Арбан жэлэй урда тээ һандаргагдахай байһан Варшава мүнөө һэргээн бодхоогдоо. Город дотор промышленна олон арбаад предприятинууд, тэрэ тоодо хүнгэн автомобильнууд завод, радиозавод, теплоэлектроцентраль, мотоциклетнэ завод, кондитерскэ комбинат, хубсаһа нэхэбэн оёдог комбинат ба бусад олон предприятинууд һэргээн бодхоогдоһон, шэнээр баригдаһан байна. Столица шадар шанар ехэтэй булад үйлэдбэрилхэ «Варшава» гэжэ завод түлэг дундаа баригдажа байна. Мүн олон арбаад бусад предприятинууд, тэрэ тоодо үргэлгин түхеэрэлгэ үйлэдбэрилхэ томо завод баригдажа байна.

Мүнөө үедэ город дотор 16 дээдэ һургуули, научно-шэнжэлэлгын 60 гаран институт, 400 шахуу һургуули, 30 гаран театрнууд ба кинотеатрнууд, олон зуугаад клубууд, Культурын байшангууд хүдэлмэрилнэ.

«Режено» гэжэ шэнэ район бии болгогдожо эхилээ. Тэндэ 20 шахуу мянган хүн ажаһууха юм. Шэнэ районудхи ажаһуудалай бүхы гэр байшангууд, мүн социально-ажаһуудалай ба культурна эмхи зургаанууд индустриальна эгээ шэнэ аргаар баригдажа байна.

Хитадай тараашад элбэг ехэ ургаса хуряажа байна

ПЕКИН, сентябриин 12. (ТАСС). «Жэньминьжибао» газетын мэдээсэнэй ёһоор, КНР-эй хүдөө ажахын ажалшад энэ жэлдэ ороһото культуранууд элбэг ехэ ургаса ургуулаа.

Эртын рисэй ургаса хуряагдажа дүүрэөд, хожомшог эдеэшэхээр таригдаһан рисэй ургаса хуряагдажа дүүрэхэеэ байна. Хитадай эдеэ хоолой гол культура болохо рис энэ жэлдэ Цзянси, Хунань, Хубэй, Аньхуэй, Цзянсу, Чжэцзян, Сычуань, Гуйчжоу, Юньнань провинциудта хаа хаанагүй элбэг ехээр ургуулагдаа. Тиин жэшээлхэдэ, бүхы Хунань провинцида эртын рисэй му бүриһөө 450—500 цзинь (1 цзинь — 0,5 килограмм), хожомшог эдеэшэдэг рисэй му (1 му 0,06 гектартай адли) бүриһөө 500 цзинь рис хуряагдаа. Хубэй провинцида энэ жэлдэ эртын рисэй ургаса эгээ ехэ ургасатай байһан 1953 оной ургасаһаа 10 процент үлүү гараһан байна. Аксу гэжэ тусхай районо — рис тарилгаар Синьцзянай мэдээжэ районо үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо рисэй һургүй ехэ ургаса ургуулагдаа. Энэ жэлдэ Хитадта орой эдеэшэдэг рисэй ургаса мүн лэ һайн.

Ород-турецкэ дайнай ветеран Болгарида айлшалжа байна

СОФИ, сентябриин 11. (ТАСС). Арадай засагай тогтоһоор 11 жэлэй өйе һайндэрлэлгэдэ Советскэ Союзһаа Софида ерэһэн, Болгарине сулөөлхын түлөө болоһон 1877—78 онуудай дайнай ветеран, һаяхан Георгий Димитровэй орденоор Болгарска правительствын шагнаһан К. В. Хруцкий, тэрэнэй аша хүбүүн—1944 ондо Болгарине фашистска дарлалтаһаа сулөөлхэдэ хабаадаһан Советскэ Армиин офицер В. В. Воронцов гэгшэдые болгар арад ехэ дурлалтайгаар ба хүндэтэйгөөр айлшалуулжа байна.

Мүнөөдэр К. В. Хруцкий, В. В. Воронцов гэгшэд Софие, тэрэнэй үзэсхэлэн һайхан газарнуудые хараһан байна. Советскэ Армиин — сулөөлэгшын хүндэлэлдэ ородой бульвар соо бодхоогдоһон жабхаланта монументдэ тэдэнэй ерэхэдэнь айлшадые олон арбаад хүнүүд тойробо. Айлшад мүн Александр Невскиин һүмэдэ, Георгий Димитровэй байшан-музейдэ ороһон, городой бусад газарнуудаар ябаһан байна.

Польшодо түмэрзамшадай үдэр үнгэргэгдэбэ

ВАРШАВА, сентябриин 11. (ТАСС). Мүнөөдэр Польшодо түмэрзамшадай үдэр тэмдэглэгдэбэ. Польско түмэрзамшад нилээд ехэ үйлалтануудаар өөһэдынгөө һайндэрые угтаба. Пассажирнуудые зөөхэ зургаан жэлэй гүрэнэй түсэб болзорһоо хэдэн һара урид дүүргэгдэб. Энэ жэлдэ ашаа зөөлгын хэмжээ 1949 оной хэмжээһээ 70 процент үлүү гараа.

Түмэр замуудые электрификацилха талаар баһа бэшэ амжалтанууд туйлагдаа. Зургаан жэлэй турша соо варшавска түмэр замай узел, Гланск Гдыня хоёрой, Варшава Пиотроков Лодза гурбанай хоорондохи түмэр замууд электрификацилагдаһан байна. Арадай ажахыда илангаяа ехэ удхашанартай Варшаба Сталиногруд хоёрые холбоһон магистраль электрификацилагдажа байна.

Түмэрзамшадай үдэртэ зорюулагдаһан баярай заседани үсэглэдэр Варшавада болоо. Заседанида ПОРП-эй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд, правительствын гэшүүд, транспортын түрүүшүүл байлсаба. Түмэр замай транспортын министр Р. Стшелецкий элидхэл хэһэн байна.

Чехословакида шахтёрнуудай үдэр һайндэрлэгдэбэ

ПРАГА, сентябриин 12. (ТАСС). Шахтёрнуудай үдэрые һайндэрлэлгэтэй дашарамдуулагдан, Чехословакиин горнорудна промышленностиин бүхы предприятинууд, бүхы бассейнүүд болон руднигуудта сентябриин 11-дэ баярай заседанинууд болоо гэжэ Чехословацка телеграфна агентство дамжуулна. Ажалай габьяатай түлөө ба үни удаан жэлнүүдтэ ажаллаһанай түлөө 8500 гаран горняцууд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд шагнагдаһан байна.

Советскэ хүдөө ажахын делегаци Канадаһаа Эхэ орондоо бусаба

ОТТАВА, сентябриин 11. (ТАСС). Канада дотор хоёр неделиин турша да айлшалһан советскэ хүдөө ажахын делегаци Нью-Йорк, Париж ба Прагаар дамжан Эхэ орондоо бусахаар үсэгэлдэр Оттаваһаа нииидэбэ. Аэродром дээрэһээ делегацине Советскэ Союзһаа Канадада байгаа посол Д. С. Чувахин, Оттавадахи советскэ посольствын хүдэлмэрилэгшэд үдэшэбэ.

Фашизмда ба дайнда эсэргүү тэмсэлэй Уласхоорондын үдэр Берлиндэ

митинг болобо

БЕРЛИН, сентябриин 11. (ТАСС). Фашизмда ба дайнда эсэргүү тэмсэлэй Уласхоорондын үдэрые Германска Демократическа Республикын ажалшад мүнөөдэр үргэнөөр тэмдэглэбэ. Демократическа Германиин Национальна фронтын Национальна Соведэй эмхидхэһэн, Берлинэй ажалшадай митинг Эрнст Тельманэй талмай дээрэ мүнөөдэр болобо. Берлинэй демократическа секторэй, мүн Баруун Берлинэй 150 мянган ажалшад митингдэ суглараа. Митингдэ хабаадагшад ГДР-эй Арадай палатын түрүүлэгшэ И. Дикман, ГДР-эй Арадай палатын түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Г. Матерн, ГДР-эй премьер-министрын орлогшонор О. Нушке, П. Шольн гэгшэдэй, СЕПГ-эй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүдэй, Арадай палатын депутат Роза Тельманэй—Эрнст Тельманэй һамганай, ГДР-эй демократическа партинуудай болон ниитын организацинуудай хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшадай, мүн хүндэт саахаһаа ерэһэн айлшадай трибунада гарахада нэрьемэ альга ташалгаар угтана.

Г. Матерн митинг дээрэ үгэ хэлээ.

Удаань фашизмда эсэргүү тэмсэлшэдэй Уласхоорондын федерациин түрүүлэгшын орлогшо Форсиналь үгэ хэлэжэ, эб найрамдалай түлөө французска тэмсэлшэдэй үмэнэһөө немецкэ ажалшадта ахадүүгэй баяр хүргөөд, французска арад немецкэ арад тушаа муу һанагүй гэжэ онсолон тэмдэглээ. Манай хоёр арадууд һүүлэй дайнай эгээ хүшэр хүндыень даажа гараа, тэдэнэр шэнэ дайнине хүсэнэгүй гэжэ тэрэ хэлэбэ. Эдэ арадууд шэнэ дайнай аюулда эсэргүүсэн, эб найрамдалай түлөө, эсесовскэ Европын дахинаа хэзээшье бии болохогүйн түлөө тэмсэнэ.

Советскэ Союзай герой полковник Истратов өөрынгөө үгэ соо иигэжэ хэлээ:

—Эб найрамдалай бэхижэн мандахын тулада гүрэнүүдэй хоорондын харилсаанууд дотор айлсаха, хүйтэрэлсэхэ ябадал бэшэ, заналсаха ба айлгалсаха ябадал бэшэ, харин бэе бэеэ ойлгоһосо, бэе бэедээ этигэлсэхэ, бэе бэеэ хүндэлэлсэхэ ябадал гол шухала болгогдон баримталагдаха ёһотой.

Фашизмда ба дайнда эсэргүү тэмсэлэй Уласхоорондын үдэртэ зорюулагдаһан үргэн олон ажалшадай хабаадалгатай митингнууд мүн Дрезденэ, Карл-Маркс-Штадта ба ГДР-эй бусад городуудта болоо.

Гражданска хүнүүдые нютаг орондонь бусааха тухай хитад-американска хэлсээн

ЖЕНЕВА, сентябриин 10. (ТАСС). КНР-эй ба США-гэй посолнуудай хэлэлсээтэ заседани мүнөөдэр болобо. Заседаниин дүүрэһэнэй һүүлээр толилогдоһон хамтын мэдүүлгэ дээрэһээ харахада, али али талаһаа гражданска хүнүүдые нютаг орондонь бусааха тухай асуудалаар хэлсээн түйлагдаһан байна. США-да байгаа хитадай гражданинууд, мүн КНР-дэ байгаа американска гражданинууд хэрбээ эхэ орондоо бусаха хүсэлтэй байгаа һаа, бусажа шадаха байна гэжэ мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Туйлагдаһан хэлсээнэй ёһоор, нютаг орондонь бусаалгын условинууд тодорхойлогдоһон, США-гэй гражданинуудай интересүүдые Великобритани, КНР-эй гражданинуудай интересүүдые Инди хамгаалха гэжэ тогтоогдоһон байна.

Посолнуудай хамтын мэдүүлгэ соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

«КНР-эй ба США-гэй посолнууд хоёр талаһаа гражданска хүнүүдые нютаг орондонь бусааха тушаа правительствонуудайнгаа абаһан хэмжээн тушаа сонсохоо гэжэ хэлэсэбэ.

Хитадай Арадай Республикын правительствын даалгабараар КНР-эй посол Ван Бин-нянь США-гэй посол У. А. Джонсондо иигэжэ мэдээсэбэ:

1. КНР-дэ байгаа американска гражданинууд США-да бусахые хүсэбэл, бусаха эрхэтэй гэжэ КНР мэдэрнэ, тиин тэдэ гражданинуудай энэ эрхээ түргэнөөр бэелүүлхын тулада зохихо хэмжээнүүд абтаха гэжэ мэдүүлнэ.

2. Доро дурсагдаһан ушар байдалтай тохёолоод байһан американецуудые бусааха хэрэгтэ хабаадахын тулада Великобританиин правительство уригдаха болоно гэбэл:

а) хэрбээ КНР-дэ байгаа США-гэй ямар нэгэн гражданин КНР-эй сонсохоһон шиидхэбэриин байһаар байтарнь нютаг орондоо бусаха гэхэдээ һаад түбэгтэй тохёолдоо һаа, тэрэ хадаа КНР-дэхи Великобританиин хэрэгүүдэй этигэмжэтэдэ энэ ушар тухай мэдээсэжэ, тэрэнэй нэрэһээ КНР-эй правительствода хандахаһаа гүйжа болохо байна. США-гэй хүсэлтээр ёһоор, Великобританиин правительство ямаршье тиимэ ушарай тохёолдоо һаа, баримтануудыень мүрдэн шалгажа болохо байна;

б) хэрбээ КНР-дэ байгаад США-да бусахые хүсэһэн США-гэй ямар нэгэн гражданинай бусаха гэхэдээ мүнгэнэй талаар бэрхэшээлтэй тохёолдобол, Великобританиин правительство тэрэендэ зохихо мүнгэн туһаламжа үзүүлжэ болохо байна.

3. КНР-эй правительство дээрэ дурсагдаһан хэлсээе үргэн олоной дунда үргэнөөр сонсохоо байна, КНР-дэхи Великобританиин хэрэгүүдэй этигэмжэтэ мүн тиигэжэ шадаха байна».

США-гэй посол У. А. Джонсон США-да байгаад КНР-дэ бусахые хүсэһэн КНР-эй гражданинуудые нютаг орондонь бусааха тушаа США-гэй правительство тон лэ тиимэ хэмжээнүүдые абаха байна гэжэ КНР-эй посол Ван Бин-няньда мүн лэ тиигэжэ мэдээсэбэ гэжэ мэдүүлгэ дотор саашаадань хэлэгдэнэ.

Хитадта чанкайшистнуудай шпионууд баригдаба

ПЕКИН, сентябриин 10. (ТАСС). «Людаэжэньминьжибао» газетын мэдээсэлэй ёһоор, Порт-Артур ба Дальний городуудай ниитын аюулгүйе сахиха органууд американо-чанкайшистнуудай дүрбэн тагнуулшание нэгэ хэды сагай урда тээ баригдан байгаа.

Мурдэлгын үедэ элирүүлэгдэһэнэй ёһоор, баригдаһан Го Цзин Фу, Ван Да гэгшэд урдань японско полицейскэ эмхи зургаануудта эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилһэн байгаа. Хитадта японско империализмын бута соохигдоһоной һүүлээр тэдэнэр чанкайшистнуудай жандармериин хэһэлтын отрядуудта ороһон байба. Оронөөл сулөөлэгдэһэнэй һүүлээр Хитад дотор орхигдоһон, эдэ шпионууд чанкайшистнуудай тагнуултай барисаатай байжа, Порт-Артур болон Дальний городуудай районудхи хамгаалгын түхеэрэлгэнүүд тухай, сэрэгэй частинуудай байрлаһан газарнууд тухай нюуса тоо мэдээнүүдые суглуулдаг, коммуникационно лининүүдэй тодорхой картануудые зохёодог, энэ районой транспортна хэрэгсэлнүүд тухай мэдээнүүдые суглуулдаг байба. Американо-чанкайшистнуудай тагнуулшан Цзу-Цзи гэгшэ Порт-Артурай хамгаалгын түхеэрэлгэнүүдые фотозураг абаха, мүн энэ шадар байрлаһан советскэ далайн сэрэгэй флот тушаа тоо мэдээнүүдые олохо уялга даалгабарие американска тагнуулай центрнүүдэй нэрэнһээ абаһан байгаа.

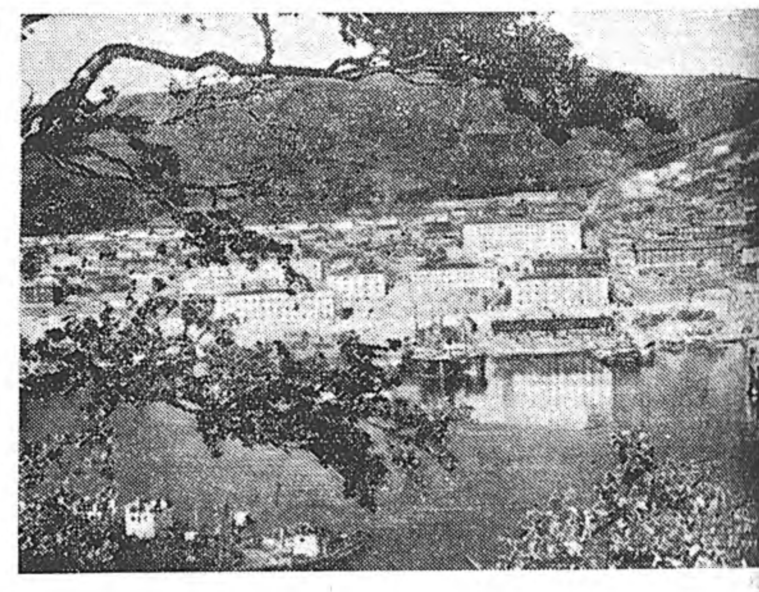
Чанкайшистнуудай шпионууд һаяар арадай сүүдэй урда зогсоохонь.

Камбоджадо һунгалта болобо

ПЕКИН, сентябриин 11. (ТАСС). 1954 оной Женевскэ хэлсээнтэй зохилдуулагдан мүнөөдэр Камбоджын Национальна суглаанда һунгалта болобо. Гадаадын телеграфна агентствонуудай мэдээсэлэнэй ёһоор, Национальна суглаандахи 91 һуурида арадай-социалистическэ партин, демократическа партиин кандидадууд баллотировалагдаа. Һунгалтада хабаадажа байгаа гурбадахи политическэ томо парти — арадай бүлэг оройдоо өөһэдынгөө 35 кандидадые дэбжүүлээ. Колониализмда эсэргүү хүдэлөөндэ урдань хабаадагшадые нэгэдүүлһэн арадай бүлэг хадаа демократическа шэнэлэлгэнүүдые хэхэ, Женевскэ хэлсээнэй условинуудые үнэн сэхээр бэелүүлхэ гэһэн лозунгтойгоор һунгалтада хабаадажа байна.

Мүнөөнэй королевскэ правительствотай нягта холбоотой арадай-социалистическэ парти ба демократическа парти хоёрой хоорондо шанга тэмсэл болоно. Демократическа партин хадаа Холбоото Штадуудтай сэрэгэй союз байгуулхада эсэргүү, Камбоджые СЕАТО-до оруулгада эсэргүү программые баримтална.

Һунгуулиин үдэртэй дашарамдуулан камбоджска засагаархид сэрэгэй подразделенинүүдые жагсаалта байдалда оруулһан, харуулнууд болон патрулынүүдые, тэрэ тоодо механизированна частинуудые нэмэжэн байна.

Хабаровск хизаар. Петропавловск-Камчатский город харагдана. ТАСС-эй фото.

Галуута-Нуурай загаһашад

Галуута-Нуурай загаһанай заводой коллектив партиин ээлжээтэ XX съездын хүндэлэлдэ зорюулагдаһан социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, энэ жэлэйнгээ үйлэдбэриин түсэбые болзорһоонь урид, агуу-ехэ Октябриин 38 жэлэй ойн үдэртэ дүүргэхээр дээшэлүүлэгдэһэн уялганууды абаһан байна.

Тус заводто 3 катер болон хэдэн олон онгоцопууд бии. Загаһашадынь зургаан бригада боложо хубаарилагданхай. Бригада бүхэн тус тустаа һара бүриин үйлэдбэриин даабаритай. Тэдэнэй хоорондо жэлэй түсэбые болзорһоонь урид үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Заводто бригадирнуудаар олон жэлэй дүй дүршэлтэй, эрхим мэргэжэлтэд болоһон хүнүүд ажаллажа байдаг. Энэ заводой хүдэлмэрилэгшэдэй дунда түрүү дүй дүршэл халан абаха талаар баһа бэшэ хүдэлмэри ябуулагдана. Тэрэнэй ашаар коллективэй зарим гэшүүд ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Жэшээлхэдэ, Петр Андреевич Павловай хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүд: Алексей Собенников, Георгий Тимофеев, Акулина Разуваева, Мария Кокорина ба бусад һара бүриингөө даалгабарие сар үргэлжэ үлүүлэн дүүргэдэг. Энэ бригадыхид август һарынгаа загаһа барилгын түсэбые 129 процент дүүргэбэ. Тиин түсэбһөө гадуур 23 центнер загаһа барижа, коллективэйнгээ дунда түрүү һуури эзэлжэ ябана. Тус бригадые хүтэлбэрилэгшэ Петр Андреевич Павлов ... дынгаа ажалые зүбөөр ... нэй ашаар ниимэ амжа... туйлаа.

— Манай коллектив ... һаа, эбтэй эетэй ажалай ... бүриингөө даалгабари... лэг болгон жэлэйнгээ тү... риин 1-дэ дүүргэхээр ш...

— Петр Андреевич хэ... рэдэг хүн, — гэжэ тэр... заводой директор нүхэр ... тадаг.

Үнэхөөрөөшье нүхэр ... ажалдаа урагшаа һана... гой, шадамар хүн. Мү... реевич залуу загаһашад... шэлээ олгодог, ... үгэдэг. Мүнөө тэрэ... дада ажалладаг Ал... бенников завод соогоо ... һашан болонхой. Тэдэ, ... гаһан загаһашад ... бенников бэшэ, харин ж... шоржо байдаг. Тэдэнэй ... Иванов, Тимофеев ба ... соно.

Мүн Сергей Васильев... кеевэй хүтэлбэрилдэг ... густ һарада 90 центнер ... рижа, түсэбөө үлүүлэн ...

Ингэжэ Галуута-Нуур... шадай бишыхан коллект... ринингээ жэлэй түсэбые ... урид дүүргэхын түлөө ... байна.

Л...

СҮҮД

Худалдаа наймаанай гурим эбдэгшэ хэһэгдэбэ

Д. К. Грудинин Улан-Удын пищеторгдо хүдэлмэрилхэ зуураа худалдаа наймаанай гурим эбдэдэг байгаа гэжэ элирүүлэгдэбэ. Городой ажалшадта худалдагдахаар зорюулагдаһан продуктнуудые: мяха, колбаса гэхэ мэтые мяха-консервын комбинатһаа абаад, өөрынгөө түрэл, танил хүнүүдтэ тэрэ худалдадаг байгаа. Тиин худалдааһаа ороһон мүнгөө эдеэ хоолой 4-дэхи магазинине даагша О. В. Сабуровада тушаадаг байба. Сабурова мүнгыень тушаан абаһанайнгаа түлөө Грудининһаа зарим продуктнуудыень абаад, мүн түрэлхидтөө худалдадаг байгаа гэжэ ... элирүүлэгдэһэн байһа...

Улан-Удын городской ... дэхи участогай арадай ... инные салингаһань 25 ... ралгатайгаар заһан ... хүдэлмэриидэ нэгэ ... О. В. Сабуровае мүн ... 25 процентые даралга... заларуулгын хүдэлмэ... жэлэй болзороор ... шиидхэбэри гаргаба.

Редактор ... О. ГО...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — ... культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н-00563. Типография министерства Культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак...